

MILLIY TIKLANISH

45 (262) ● 2013 йил 20 ноябрь, чоршанба ● Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

ЎзМТДП — www.mt.uz Тахририят — www.milliytiklanish.uz

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси тизимини ҳар томонлама етук, малакали кадрлар билан бойитиш самарали натижаларга эришишда муҳим аҳамият касб этади

3 ПАРТИЯ ҲАЁТИ

ЎзМТДПнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси ййгилишида 2014 йилда иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастури лойиҳаси муҳокама қилинди

4 ЎзМТДП ДАСТУРИ — АМАЛДА

Катта халқ сайиллари, байрамларини кураш ўйинларисиз тасаввур этиш қийин. Бугун ушбу спорт тури нафақат халқимиз, балки бутун дунё спорт ишқибозларининг диққат-эътиборида

8 КЎЗГУ

Хабарлар

Ўзбекистон матбуоти жамият тараққиётига хизмат қилмоқда
Тошкентда 19 ноябрь кuni Ўзбекистон матбуоти III Миллий форуми бўлиб ўтди.

Фуқаролик жамияти институтлари тизимида оммавий ахборот воситаларининг роли ва ўрнини оширишга бағишланган ушбу анжуманда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Сенати аъзолари, оммавий ахборот воситалари раҳбарлари, вазирилик ва идоралар ахборот хизматлари ходимлари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари, мамлакатимиздаги дипломатик корпус ва халқаро ташкилотлар вакиллари, олимлар, экспертлар қатнашди. Форум иштирокчилари демократик ислохотлар очкилиги ва транспарентлигини таъминлашда оммавий ахборот воситалари, давлат ҳокимияти ва бошқаруви органларининг ўзаро ҳамкорлиги, ижтимоий аҳамиятга молик масалаларни илгари суришда оммавий ахборот воситалари фаоллигини ошириш, журналистларнинг касб ва одоб меzonлари каби масалаларни атрофлича муҳокама қилди. Тадбир доирасида Ўзбекистон Мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳамда Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан ташкил этилган «Эътироф» ижодий кўрик-танлови ғолибларига диплом ва совгалар топширилди.

Интеллектуал мулк объеклари
Хоразмда "Интеллектуал мулк объектиларининг ҳуқуқий муҳофазаси" мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Унда интеллектуал мулкнинг муҳофазаси қилиш бўйича асосий қонун ҳужжатлари ҳақида тушунчалар берилиб, муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқларни ҳимоя қилиш, товар белгилари ҳуқуқий муҳофазаси ҳамда интеллектуал мулк учун патентнинг моҳияти ва патент тизимининг вазифалари, мулк агентлигида рўйхатдан ўтказиш тартиби юзасидан маълумот берилди. Интеллектуал мулк объеклари ноқонуний муомаласининг олдини олиш, контрафакт маҳсулотлар тарқалишига қарши кураш бўйича олиб борилаётган ишлар таҳлил этилди.

Ардоғимсан, ифтихорим — Ўзбекистоним!

Бухоро вилоят мусиқали драма театрида "Қамолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати Бухоро вилояти кенгаши томонидан тегишли ташкилотлар билан ҳамкорликда мамлакатимиз Конституциясининг 21 йиллигига бағишланган "Ардоғимсан, ифтихорим — Ўзбекистоним" шiori остида маданий-маърифий тадбир ўтказилди.

Ёшларни Ватанга муҳаббат, истиқлол ғояларига садоқат руҳида тарбиялаш, уларда аждодларимизнинг бой мероси, истиқлол йилларида халқимиз эришган юксак муваффақиятлардан фахрланиш туйғуларини мустаҳкамлаш мақсадида ўтказилган тадбирга умумтаълим мактаблари, касб-хунар коллежлари ўқувчилари жалб этилди.

Партия лойиҳаси

Самарқандда минтақавий семинар

унда илғор тажрибалар ўрганилиб, келгуси вазифалар белгилаб олинди

Самарқанд инсоният тарихида қадимий маданият ўчоғи сифатида жаҳонга танилган шаҳарлардан бири. Мустақиллик йилларида шаҳарнинг бой тарихи, маданиятини ўрганиш, уни кенг тарғиб этиш, тарихий обидалар, муқаддас зиёратгоҳларни асраб-авайлаш ва обод қилиш борасида кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Ижтимоий, иқтисодий, маънавий соҳаларда улкан янгилашни ва ўзгаришлар, ислохотлар изчил давом этмоқда.

Бу кўна шаҳарда Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси ташаббуси билан "Партия электорати манфаатларини ҳимоя қилишда депутатлик гуруҳлари ва бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини кучайтиришнинг долзарб вазифалари" мавзусидаги икки кунлик минтақавий амалий семинар ташкил этилди. Унда партия Марказий Кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, ЎзМТДП Марказий Кенгаши ва Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар Кенгашлари Ижроия Қўмитаси девони ходимлари, халқ депутатлари маҳаллий кенгашлардаги ЎзМТДП депутатлик гуруҳи аъзолари, партия фаоллари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Тадбирда ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси раиси Сарвар Отамуратов маъруза қилди:

— Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳамда Сенатининг қўша ййгилишида Президентимиз томонидан тақдим этилган Концепция давлат бошқарувини янгилаш, мавжуд демократик принципларни кенгроқ жорий этиш ҳамда мамлакатни модернизация қилишда сиёсий партияларнинг ролини янада кучайтиришда муҳим аҳамиятга эга. Бу борада мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилишни мақсад қилган ЎзМТДП, унинг ташкилотлари ва депутатлик бирлашмалари зиммасига ҳам улкан масъулият юкланади. Мазкур жараёнда фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш, ҳуқуқий маданиятни юксалтиришга кўмаклашиш, партия-миозтиликка етказиш ҳамда электорат манфаатларини ҳимоя қилиш борасида ЎзМТДП фаолларидан янада ташаббускорлик талаб этилади.

2-бет

Ўқув-семинар

Фаолиятимизни янги босқичга кўтариш

кадрлар салоҳиятини оширишни тақозо этади

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Марказий Кенгаши томонидан ўтказилаётган "Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фаолиятини янада такомиллаштиришда кадрлар салоҳиятини оширишнинг долзарб масалалари" мавзусидаги беш кунлик ўқув-семинарнинг очилиш маросими бўлиб ўтди.

Унда партия Марказий Кенгаши ва Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари, партия Анджион, Наманган ва Фарғона вилоят Кенгашлари ходимлари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашлардаги ЎзМТДП депутатлик гуруҳлари аъзолари, сиёсатшунос ва ҳуқуқшунос олимлар, профессор ўқитувчилар, соҳа мутахассислари ва партия фаоллари иштирок этди.

Тадбирни ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси раиси Сарвар Отамуратов кириш сўзи билан очиб, қуйидагиларни таъкидлади:

— Мустақиллик йилларида юртимизда давлатимиз раҳбари ташаббуси ва раҳнамолигида ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш борасида салмоқли қадамлар ташланди. Бугунги кунда фуқароларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш, оммавий ахборот воситаларини эркинлаштиришда бевосита иштирок этувчи фуқаролик жамияти институтларини шакллантириш жараёни чўқурлашиб бормоқда. Хусусан, мамлакатимизда кўппартиявийлик ти-

зими вужудга келди. Бугунги кунда партиялар фаолиятининг ташкилий-ҳуқуқий, молиявий шарт-шароитлари мустаҳкамлангани боис уларнинг жамиятни янгилаш ва модернизация қилиш, фуқароларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш ҳамда муҳим қарорлар қабул қилишдаги таъсири тобора ортиб бормоқда. Мазкур жараёнда партияимиз мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилиш, мустақиллик йилларида бошланган миллий кадрларни тиклаш, ўзликни чуқур англаш, миллий ғояни шакллантириш ва миллий истиқлол мафкурасини мустаҳкамлаш каби эзгу ишларни босқичма-босқич, изчил ва тизимли ривожлантиришга кўмаклашиб келмоқда.

3-бет

Қонунчилик палатасида

2014 йилги Давлат бюджети

депутатлар томонидан тасдиқланди

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Унда депутатлар Ўзбекистон Республикасининг 2014 йилги Давлат бюджети лойиҳасини кўриб чиқдилар. Ушбу масала юзасидан Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари — молия вазири Р.Азимов ҳамда Қонунчилик палатаси Бюджет ва иқтисодий ислохотлар қўмитаси раиси ўринбосари, ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси раиси Сарвар Отамуратов маъруза қилдилар.

Мамлакатимизнинг 2014 йилги Давлат бюджети лойиҳаси 2013 йил январь ойида ўтказилган Хукумат мажлисида Президентимиз томонидан белгилаб берилган мамлакатимизни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш дастури ҳамда жорий йилдаги ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якуналарининг прогноз баҳоси асосида ишлаб чиқилган. Таъкидланганидек, Бюджет лойиҳаси иқтисодий барқарор юқори суръатларда ўсишни, иқтисодий барқарорлиқни, экспорт ўсишининг мувозанатлаштирилган кўрсаткичларини, таъкидланганидек, мамлакатимизнинг келгуси йилдаги асосий молиявий ҳужжатида ижтимоий соҳа, соғлиқни сақлаш, таълим, маданият соҳаларини янада ривожлантиришга, умуман, меҳнат ҳақини жадал оширишга, манзилли ижтимоий қўллаб-қувватлашни таъминлашга катта эътибор қаратилган.

2014 йилда ялпи ички маҳсулот 108,1 фоизга, саноат маҳсулоти 108,3 фоизга, қишлоқ хўжалиги маҳсулоти ишлаб чиқариш 106 фоизга ва капитал қўйилмалар 109,5 фоизга ўсиши назарда тутилмоқда. Давлат бюджети лойиҳасида

юридик шахсларнинг фойдасидан олинадиган солиқнинг базавий ставкасини 9 фоиздан 8 фоизга камайтириш назарда тутилмоқда, бу эса 132 миллиард сўмни қорхоналар ихтиёрида қолдириш имконини беради. Жисмоний шахслар даромадларидан олинадиган солиқ бўйича даромадларга солиқ солишининг энг кам ставкасини 8 фоиздан 7,5 фоизга камайтириш кўзда тутилмоқда. Таъкидланганидек, мамлакатимизнинг келгуси йилдаги асосий молиявий ҳужжатида ижтимоий соҳа, соғлиқни сақлаш, таълим, маданият соҳаларини янада ривожлантиришга, умуман, меҳнат ҳақини жадал оширишга, манзилли ижтимоий қўллаб-қувватлашни таъминлашга катта эътибор қаратилган. Жумладан, 2014 йилда таълим соҳасига ажратиладиган харажатлар ялпи ички маҳсулотнинг 7,5 фоизини, соғлиқни сақлашга ажратиладиган харажатлар эса ЯИМнинг 3,1 фоизини ташкил этади.

2-бет

Диққат, обуна!

«Milliy tiklanish» газетасига 2014 йил учун обуна бўлишни унутманг. Обуна барча алоқа бўлимларида қабул қилинмоқда. Индекс: 158

“Milliy tiklanish” газетасига обуна бўлинг!

Нашр кўрсаткичи — 158

2014 йилги Давлат бюджети

депутатлар томонидан тасдиқланди

(Давоми. Боши 1-бетда)

Бу эса баркамол ва соғлом авлодни вояга етказиш, шунингдек, соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ этиш бўйича қабул қилинган дастурларда назарда тутилган тадбирларни тўлиқ ҳажмда молиялаштириш имконини беради. Ижтимоий соҳа ва аҳолини ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш учун сарфланадиган харажатлар 2013 йилдаги 59,3 фоиздан 2014 йилда 59,6 фоизга кўпаяди.

турмуш даражасини янада оширишни таъминлашга қаратилган.

Солиқ сиёсатида иқтисодий модернизация қилишни янада рағбатлантириш, юридик шахслардан олинандиган фойда солигининг базавий ставкасини 9 фоиздан 8 фоизга пасайтириш, мулк-мулк солигининг солиққа тортиландиган базисини фойдаланиш мuddати 5 йил ўрнига 10 йилларда Ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилишни янада кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар дастурини амалга ошириш доирасида мамлакатимизда янги тиббий-ижтимоий муассасалар қурилиши ва мавжудларини таъмирлаш ҳамда ижтимоий хизмат кўрсатиш тизимини такомиллаштиришга доир тадбирларни молиялаштириш, аҳолининг ушбу тоифаларини мақсадли даволаш ва соғломлаштиришни амалга ошириш, шунингдек, уларнинг уй-жой маиший шaroитларини яхшилаш учун Давлат бюджетидан маблағлар ажратиш назарда тутилмоқда.

Узбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 30 майда қабул қилинган қарори билан тасдиқланган 2011-2015 йилларда Ёлғиз кексалар, пенсионерлар ва ногиронларни ижтимоий ҳимоя қилишни янада кучайтириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар дастурини амалга ошириш доирасида мамлакатимизда янги тиббий-ижтимоий муассасалар қурилиши ва мавжудларини таъмирлаш ҳамда ижтимоий хизмат кўрсатиш тизимини такомиллаштиришга доир тадбирларни молиялаштириш, аҳолининг ушбу тоифаларини мақсадли даволаш ва соғломлаштиришни амалга ошириш, шунингдек, уларнинг уй-жой маиший шaroитларини яхшилаш учун Давлат бюджетидан маблағлар ажратиш назарда тутилмоқда.

Давлат бюджетидан молиялаштириландиган марказлаштирилган инвестицияларнинг 1,5 триллион сўмини ёки ЯИМга нисбатан 1,0 фоизни ташкил этади. Ушбу маблағлар қишлоқ аҳоли пунктларини ичимлик суви билан таъминлашга ва янги ташкил этиладиган турар-жой массивларида ижтимоий инфраструктура объектларини ва ички йўллар барпо этишга йўналтирилади. Хусусан, қишлоқ жойларда намуналий лойиҳалар бўйича яққа тартибдаги уй-жойлар қуриш дастурига кўра, 2014 йилда барпо этиладиган 11000 та турар-жой қурилиши молиялаштирилмоқда.

Қайд этилганидек, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни янада ривожлантириш, касаначилик ва оилавий тадбиркорликнинг тури шакллари кенгайтириш, шунингдек, касб-хунар коллежлари ва лицейларнинг битирувчиларини ишга жойлаштириш ҳисобиغا Иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастурини амалга ошириш — мамлакатимизни келгуси йилда ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг энг муҳим йўналишидан биридир. 2014 йилда 983,6 мингта янги иш ўринлари ташкил этиш мўлжалланмоқда.

Давлат молиявий маблағларини бошқаришнинг ҳуқуқий асосларини янада такомиллаштириш, бюджет маблағларидан самарали фойдаланишни кучайтириш ва давлат томонидан кўрсатиладиган хизматлар сифатини яхшилаш мақсадида 2014 йил 1 январдан бошлаб 2014-2015 йилларда синбаб кўриш учун Узбекистон Республикасининг Бюджет кодексини амалга киритиш назарда тутилмоқда.

Янги мажлисда мамлакатимизнинг 2014 йилги Давлат бюджети лойиҳаси атрофлича муҳокама этилди. Муҳокамалар давомида Узбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси аъзоси Абдурашид Тўхтабоев 2014 йилги давлат Бюжети лойиҳасига партия нуктаи назаридан келиб чиққан ҳолда ёндашди: — 2014 йилга мўлжалланган мамлакатимиз бўлмоғияти соҳага оид дастурларнинг бажарилишини ҳамда халқнинг

Бюджет харажатларида таълим, фан, маданият ва спорт соҳаларини молиялаштириш ва ривожлантиришга ижтимоий ҳимоя ажратилаётган маблағларнинг 60 фоизи кўзда тутиладиганлиги, биргина таълим соҳаси харажатларининг 2014 йилда янги ички махсулотга нисбатан 7,5 фоизни ташкил этаётганлиги мамлакатимизда инсон капиталига йўналтирилган инвестицияларнинг салоҳиятидан дарак бериб, баркамол авлодни тарбиялашга берилаётган эътиборнинг беқиёс эканлигини кўрсатмоқда.

Бюджетномада мамлакатни барқарор иқтисодий ўстиришининг энг муҳим омилларидан бири сифатида ички талабни рағбатлантиришга йўналтирилган чора-тадбирларнинг кўзда тутиладиганлиги иштеймол товарлари ишлаб чиқаришни янада рағбатлантириш орқали ички бозорларимизни арзон, сифатли ва харидоргир махсулотлар билан тўлдириш, шунингдек, аҳоли бандлигини таъминлаш ва даромадларини оширишга хизмат қилади.

Худудларда миллий хунармандчиликнинг барча турларини, оилавий тадбиркорликни, сервис соҳаси ҳамда туризмни, айниқса, ички туризмни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратиш, уларга мамлакатимизда яратилаётган қулай иқтисодий муҳитдан оқилона фойдаланишлариغا қўмақлаштириш, уларнинг эркин ривожланишига халақит берувчи омилларни, бюрократик тўсиқ ва говларни бартараф этишда партияимиздан сайланган барча даражадаги депутатларнинг фаолигини ошириш зарурлиги фразиямиз аъзолари томонидан эътироф этилди.

Айни пайтда партияимизнинг Узбекистон Республикаси Марказий банки билан ҳамкорликда амалга ошираётган "Миллий хунармандчилик давомида Узбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси фракцияси аъзоси Абдурашид Тўхтабоев 2014 йилги давлат Бюжети лойиҳасига партия нуктаи назаридан келиб чиққан ҳолда ёндашди: — 2014 йилга мўлжалланган мамлакатимиз бўлмоғияти соҳага оид дастурларнинг бажарилишини ҳамда халқнинг

Олий Мажлис Конунчилик палатасида муҳокама қилинган билдирилган фикр-мулоҳазаларни инобатга олган ҳолда Узбекистон Республикасининг 2014 йилги Давлат бюджетини тасдиқлади ва тегишли қарор қабул қилди.

Муҳтарам КОМИЛОВА, "Millyi tiklanish" мухбири

Партия лойиҳаси

Самарқандда минтақавий семинар

унда илгор тажрибалар ўрганилиб, келгуси вазифалар белгилаб олинди

(Давоми. Боши 1-бетда)

Таъкидлаш жоизки, дастурий мақсадларни амалга оширишда Самарқанд вилоят Кенгаши фаоллик кўрсатмоқда. Биргина аъзолар сонига эътибор қаратилган бўлса, партия сафидаги 20 минг нафарга яқин аъзолар Самарқанд вилояти ҳиссасига тўғри келади. Бугунги кунда сафдошларимиз сонини кўпайтириш, партия сайловолди Платформасида белгиланган мақсад-вазифаларни кенг тарғиб қилиш, ёшлар ва аёлларнинг сиёсий-ҳуқуқий билимларини юксалтиришга қаратилган тадбирлар ташкил қилишда вилоят Кенгашида маълум бир тажриба шаклланди. Бу каби тажрибаларни партия тизимида кенг қўллаш, шунингдек, келгуси режа ва дастурларимизни белгилаш ва уни амалга оширишда, партия тизимида фаолият кўрсатаётган ходимларимиз малакаси ва депутатлик гуруҳларининг ташаббускорлигини оширишда мазкур семинар муҳим аҳамият касб этади.

қилишда янгиликка интилиш, бир-бирини тақорлайдиган шир ва сарлавҳаларга барҳам бериш тадбирларнинг таъсирчанлигини оширишда муҳим аҳамият касб этади. Қолаверса, ҳар бир партия ташкилотига экспертлар фаолиятини йўлга қўйиш, уларга иқтисодчилар, ҳуқуқшунослар ва сиёсатшуносларни жалб этиш, тарғибот-ташвиқот гуруҳларини шакллантириш лозим.

Семинарда партия вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси Анвар Мирзаев "ЎзМТДП Самарқанд вилоят Кенгашининг иш тажрибаси: эришилган натижалар, мавжуд муаммолар" мавзусида маъруза қилди.

— Самарқанд тарихий обидаларга бой, туризм имкониятлари кенг ва миллий хунармандчилик ривож топган худудлардан биридир. ЎзМТДП вилоят Кенгаши ҳам партия дастурий мақсадларидан келиб чиққан ҳолда худудда туризм ва миллий хунармандчиликни ривожлантириш, янги туристик маршрутларни ташкил этиш, партия электроти бўлган хунармандларнинг манфаатларини ифода этиш масалаларига алоҳида эътибор қаратиб келмоқда. Бундан ташқари, партия туман ва шаҳар Кенгашлари томонидан ЎзМТДП сайловолди Платформасида белгиланган вазифаларни изчил амалга ошириш, депутатларнинг сайловчилар билан учрашувларини ташкил қилиш ҳамда тадбирлар ўтказиш борасида муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Эътироф этиш жоизки, бугунги кунда партия вилоят Кенгашидаги 352 та бошланғич партия ташкилотига 20 минг нафарга яқин аъзо бирлашган. Халқ депутатлари вилоят кенгашида 8 нафар, туман ва шаҳар кенгашларида 69 нафар ЎзМТДПдан сайланган депутат фаолият кўрсатмоқда. Депутатларимиз томонидан ўтган даврда бир қатор масалалар худудий ва маҳаллий кенгашлар сессияларига олиб чиқилди. Галдаги ишларимиз эса бу каби фаолиятимизни янада самарали давом эттириб, электрот манфаатларига тўлақонли хизмат қилишга қаратилди, - деди нотик.

Амалий семинар мобайнида партия туман Кенгашлари раҳбарлари ҳамда бошланғич партия ташкилотлари етакчилари ҳам фикр билдириб, ўз тажрибаларини тақдим этишди. Жумладан, ЎзМТДП Нуробод туман Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси Улугбек Тилавов туман Кенгашида ўтказилаётган тадбирлар ва амалий ишлар борасида фикр билдирди.

Ўқув-семинардан кейин иштирокчилар Жомбой туманига ташриф буюриб, ЎзМТДП туман Кенгаши томонидан амалга оширилаётган ишлар билан яқиндан танишдилар. Шунингдек, меҳмонлар вилоят Кенгашидаги энг фаол бошланғич партия ташкилотларида бўлиб, уларнинг тажрибаларини ўрганишди. Хусусан, вилоят "Ёшлар маркази" ва "Билим орзу" нодавлат таълим муассасаси қошида ташкил этилган бошланғич партия ташкилоти фаолияти семинар иштирокчиларида қизиқчи уйғотди. "Билим орзу" НТМ қошидаги куйи бугун 2010 йилда ташкил этилган бўлиб, бу ерда турли ёшдаги қизикувчилар учун компьютер саводхонлиги, тил ўрганиш курслари ташкил этилган. Куйи бугун томонидан "Камолот" ЁИХ, "Машхура" ўқув маркази билан ҳамкорликда "Миллий кўғирчоқлар" кўргазмалари ҳамда "Миллий уйинлар" фестивали каби тадбирлар ташкил этилиб, партия дастурида белгиланган вазифаларни аҳолига етказиш борасида фаоллик кўрсатилмоқда.

Амалий семинарнинг иккинчи кунинда партия вилоят Кенгашлари девон раҳбарлари учун семинар ўтказилди. Унда партия сайловолди Платформасида белгиланган устувор вазифалар, ҳуқуқий демократик давлат қуриш ва очик фуқаролик жамиятини шакллантиришда ЎзМТДП аъзолари фаоллиги

ни ошириш, "Миллий тикланиш" газетаси учун обунани ташкил этиш масалалари муҳокама этилди.

Маълумки, партия дастурида халқ хунармандчилигига хос бўлган "устоз-шоғирда" анъанавий мураббийлик институтини сақлаш ҳолда бу соҳани янада ривожлантириш учун шароитлар яратиш устувор вазифа сифатида белгиланган. Семинар иштирокчилари ушбу дастурий вазифалардан келиб чиқиб, Самарқанд туманидаги Самарқанд қозоғи "Кониғул мерос" хусусий қорхонаси фаолияти билан танишдилар. Бу ерда ишлаб чиқарилаётган Самарқанд қўлбола қозоғининг илк тарихи VIII асрга бориб тақа-

лади. Тут дарахтидан тайёрланаётган қозоғ ўзининг алоҳида сифатига эга. Шу боисдан "Кониғул мерос" ЮНЕСКОнинг Самарқандда йўқолиб бораётган халқ санъат турларини қайта тиклаш ва ривожлантириш бўйича ҳамкори ҳисобланади. Сув теғирмони воситасида тайёрланаётган қўлбола қозоғ ишлаб чиқаришни самарқандлик уста — ЎзМТДП аъзоси Зариф Мухторов бошқариб келаяпти. Қорхонага ташриф партия фаолларида катта таассурот қолдирди.

Самарқандга ташриф буюрган ҳар қандай киши унинг муқаддас қадамжоларини зиёрат қилишни ният қилади. Меҳмонлар вилоят худудидан ана шундай масканлардан Имом ал-Бухорий, "Шохизинда" мажмуалари, "Улугбек обсерваторияси" ва бошқа бир қатор тарихий масканларда бўлиб, уларнинг тарихи ва бугунги кўриниши билан янада яқинроқ танишдилар.

Сўз — тадбир иштирокчиларига

Баҳодир БОБОЖОНОВ, ЎзМТДП Хоразм вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси:

— Самарқандга ҳаммиша ўзгача ҳаяжон ва энтиқиш билан кириб келамиз. Чунки бу замин улуг аждодларимизга бешик бўлган юрт. Партия Марказий Кенгаши Ижроия Кўмитаси ташаббуси билан ҳар чоракда ўтказилиши режалаштирилган партия ишини такомиллаштиришга оид амалий семинар Хоразмда бошланган бўлса, Самарқандда давом этаёпти. Семинарда депутатлик номзодлар билан ишлашга алоҳида ёндашувлар, бошланғич партия ташкилотлари билан ишлашнинг ўзига хос томонлари, сайловларга тайёргарлик кўриш жараёнида партия туман Кенгашларини зарур идоровий ашёлар билан таъминлаш каби муҳим масалалар хусусида фикрлашиб олдик.

Ғайрат ҚОДИРОВ, ЎзМТДП Жиззах вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси:

— Семинар давомида партия вилоят Кенгашидаги бошланғич партия ташкилотлари фаолияти таҳлил этилди. Бунда куйи бўғинларнинг партия электротати манфаати билан боғлиқ масалаларга ечим топишда фаоллик кўрсатиши, улар ишини тўғри ташкил этиш, маҳаллий партия кенгашлари ва депутатларнинг бошланғич ташкилотлар билан ҳамкорлигини янги босқичга кўтариш, бу борада аниқ механизм ишлаб чиқиш юзасидан ўзаро тажриба алмашишди. Айтиш жоизки, бошланғич партия ташкилотига эътибор кучайса, партия ташкилоти аъзоларининг фаоллиги, жонқуярлиги, масъулияти янада ошади. Буларнинг барчаси электрот манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан олиб борилаётган ишларни сифат жиҳатидан янги босқичга кўтаришга хизмат қилади.

Даврон САФАРОВ, ЎзМТДП Тошкент шаҳар Кенгаши Ижроия Кўмитаси девони раҳбари:

— Ушбу сайёр семинарнинг худудий Кенгашларда ўтказилиши бошқа партия ташкилотлари учун ўзига хос тажриба мактабини ўтамоқда. Айниқса, партияимиз устас ва дастурида белгиланган урф-одатларимиз, қадрият ва маданий меросимизни асраб-авайлаш, уларни келажак авлодга етказиш борасидаги ишларимизда ушбу семинарлар ўтказилиш қадимий вилоятлардаги тарихий мерос, зиёратгоҳлардан олган жонли таассуротлар кейинги фаолиятимизда қўл келади. Семинардан-семинарға унинг мазмун-моҳияти ошиб бормоқда, янги тажрибалар оммалаштирилмоқда, амалий тақлиф-тавсиялар ишлаб чиқилаёпти. Мазкур семинарда партия фаолиятида амал қилиниши лозим бўлган ташкилий масалалар, ижро назорати ва бир қатор тажрибалар хусусида ўртоқлашдик.

Тўлқин РАЖАБОВ, ЎзМТДП Навоий вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси девони раҳбари:

— Семинар жараёнида, айниқса, тажриба алмашувлардан катта таассурот олдик. Хусусан, йиғилишда партия тизимидаги кадрлар салоҳиятини янада юксалтиришда ўқув-семинарларнинг аҳамияти борасида алоҳида тўхталиб ўтилди. Мазкур масала юзасидан билдирилган фикр-мулоҳазалар ўтказилаётган ўқувларни янги босқичга кўтариш лозимлигини тақозо қилади. Зеро, партия ходимларининг сиёсий-ҳуқуқий билимларини юксалтириш ЎзМТДПнинг давлат ва жамият ҳаётидаги ўрни ва нуфузи ортишида муҳим аҳамият касб этади. Шу боис кадрларнинг сиёсий билимини оширишга қаратилган ўқувларни янада кўпроқ ташкил қилиш лозим.

Сайдулла АБДУРАИМОВ, ЎзМТДП Сурхондарё вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси девони раҳбари:

— Амалий семинар давомида бошланғич партия ташкилотлари фаолиятини янада кучайтириш борасида атрофлича фикр-мулоҳазалар билдирилди. Шунингдек, вилоят Кенгашидаги тажрибалар ҳамда фаол куйи бўғинлар фаолияти билан яқиндан танишдик. Бу эса, ўз навбатида, бизнинг Кенгашиимиз фаолиятида ҳам асқотиши шубҳасиз. Зеро, куйи бўғинлар партиянинг энг асосий танчани ва сунъичи ҳисобланади. Қачонки бошланғич партия ташкилотлари фаол ва ташаббускор бўлса, партиянинг нуфузи ҳам юқори бўлади.

Музаффар ҚОСИМОВ, ЎзМТДП Фарғона вилоят Кенгаши Ижроия Кўмитаси девони раҳбари:

Ориф ХОЛИКУЛОВ, Муҳтарам РАМАЗОНОВА, "Millyi tiklanish" мухбирлари

Ўқув-семинар

Фаолиятимизни янги босқичга кўтариш

кадрлар салоҳиятини оширишни тақозо этади

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Таъкидлаш жоизки, парламент палаталари қўшма мажлисида давлатимиз раҳбари томонидан эълон қилинган "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси" давлат бошқарувини демократлаштириш ва сиёсий партияларнинг ролини кучайтириш жараёнларини янги босқичга кўтарди. Концепцияда белгиланган вазифаларнинг ҳаётга татбиқ этилаётгани партияларнинг ваколат ва имкониятларини кенгайтириш билан биргалай улар зиммасига масъулиятли вазифалар юклатди. Яъни партияимиз фаолиятини сифат жиҳатидан янги босқичга олиб чиқиш бугунги кун талабидир. Бунда кадрларимизнинг сиёсий-ҳуқуқий салоҳиятини ошириш ва тарғибот-ташвиқот ишларида таъсирчан шакл ҳамда услубларни қўллаш, партия электорати билан ишлашда депутатлик гуруҳларининг ўрни ва ролини кучайтириш муҳим аҳамият касб этади.

Ушбу ўқув-семинар партия ҳудудий кенгашлари девони масъул ходимлари, халқ депутатлари маҳаллий кенгашлардаги депутатлик гуруҳлари аъзоларининг сиёсий-ҳуқуқий билимларини ошириш, энг асосийси, партия мақсад ва ғояси, сайловолди Платформасида

белгиланган вазифаларни ҳаётга татбиқ этиш, партия кадрлар захирасини шакллантириш ва ЎзМТДПнинг барча соҳалардаги фаолиятини таҳлил қилиб бориш имконини беради, - деди партия раҳбари.

Тадбирда алоҳида эътироф этилганидек, ўтган давр мобайнида партия тизимида фаолият кўрсатаётган 700 нафарга яқин ходим ўқув-семинарда иштирок этган. Партиянинг кадрлар соҳасида эришган натижалари билан бир қаторда, ҳали амалга оширилиши лозим бўлган вазифалари ҳам талай. Бу эса партия кадрлари зиммасидаги масъулиятни янада ошириб, саъй-ҳаракатлар кўламини янада кенгайтиришни талаб қилади. Бу борада партия тизимини ҳар томонлама етук, малакали кадрлар билан бойитиш самарали натижаларга эришишда муҳим аҳамият касб этади. Шу боис, мазкур беш кунлик ўқув-семинар дастурига "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш Концепцияси", давлат бошқарувини демократлаштириш ва сиёсий партиялар фаоллигини оширишни янги босқичи, сайлов қонунчилиги, сайловолди жараёнларида ЎзМТДПнинг иштироки, Ўзбекистон Республикаси ташқи сиёсат фаолияти концепциясининг асосий йўналишларига алоҳида эътибор қаратилади. Шунингдек, ЎзМТДП фаолият

тини такомиллаштиришда хотин-қизлар ва ёшлар билан ишлашнинг замонавий услублари, давлат ҳамда жамият курилишида замонавий ахборот ва коммуникация технологияларидан фойдаланиш, сиёсий фаолиятда имиджнинг психологик механизмлари, сиёсий етакчилик сифатларини шакллантириш, миллий маънавият таълим механизми "оммавий маданият" таҳдидлари ва бошқа шу каби масалалар киритилди.

Семинарда Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги ЎзМТДП фракцияси раҳбари Улуғбек Муҳаммадиев сўзга қўчиб, мустақиллик йилларида мамлакатимизда замонавий, юксак салоҳиятли кадрлар тайёрлаш масаласи давлат сиёсатининг устувор йўналишига айлангани, бу борада Президентимиз ташаббуси билан ишлаб чиқилган "Кадрлар тайёрлаш Миллий дастури" муҳим аҳамиятга эга молик ҳужжат эканлигини алоҳида таъкидлади. — Юртимизда амалга оширилаётган ижтимоий-сиёсий, иқтисодий, маданий-маърифий ислохотларда, умуман, барча соҳалардаги янгиланишларда сиёсий партияларнинг роли ортиб бормоқда. Эътироф этиш жоизки, партия олдидаги вазифаларнинг қай даражада ижро этилиши кадрлар салоҳиятига, уларни тўғри танлаш ҳамда малакасини ошириб бориш масаласига бевосита боғлиқ. Бу борада Ўзбекистон "Миллий тикланиш"

демократик партияси Марказий Кенгаши Ижроия Кўмитаси томонидан ҳар йили партиянинг ҳудудий ва маҳаллий Кенгашларида фаолият кўрсатаётган кадрларнинг сиёсий-ҳуқуқий билимларини янада ошириш, аҳоли билан ишлаш борасида янги, замонавий усуллардан фойдаланиш, партия тарафдорлари сонини кўпайтириш мақсадида ўқув-семинарлар ўтказиб келинмоқда.

Семинарлар доирасида ташкил этилган "ЎзМТДП фаолиятини такомиллаштиришда ташкилий-партиявий ва кадрлар билан ишлашнинг замонавий услублари", "Бошланғич партия ташкилотларининг фаоллиги ва масъулиятини янада кучайтириш масалалари", "ЎзМТДП имиджини юксалтириш омили ва унда партия фаолларининг роли", "Партия ғояси ва мафқурасини тарғиб қилишда замонавий технологиялардан фойдаланиш" каби мавзулардаги маърузалар, махсус ўқув-тренинглар, интерактив машғуллотлар партия ҳудудий ташкилотлари ва куйи бўғинлар фаолиятини жонлантириш борасидаги ишларни янада кучайтиришда муҳим аҳамият касб этади, - деди нотик.

Ўқув-семинарда сўз олган ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси ўринбосари Жалолиддин Сафоев тадбирнинг аҳамиятига эътибор қаратди. — Маълумки,

Камолитдин САЙДУЛОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Хроника

Миллий хунармандчиликни ривожлантириш

жараёнида оила беқиёс ўрин тутди

ФАРФОНА

ЎзМТДП Ёзёвон туман Кенгаши "Аёллар қаноти" томонидан тумандаги ҳамкор ташкилотлар билан биргаликда "Миллий хунармандчиликни ривожлантириш ва асраб-авайлашда оиланинг роли" мавзусида кўргазмали тадбир ўтказилди. Унда партия туман Кенгаши аъзолари, "Аёллар қаноти" ва "Ёшлар қаноти" фаоллари, халқ депутатлари туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутатлар, хотин-қизлар кўмитаси туман бўлими, "Тадбиркор аёл" уюшмаси, "Хунарманд" уюшмаси ва "Маҳалла" хайрия жамоат фонди туман бўлиmlари ходимлари, оилавий тадбиркорлар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

— Миллий хунармандчиликни асраб-авайлаш ва уни ривожлантиришда оиланинг роли беқиёсдир, - деди партия туман Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси Д.Шерматова. — Таъкидлаш жоизки, истиқлол йилларида мамлакатимизда аждодларимиздан мерос миллий хунармандчиликни янада ривожлантириш, соҳага хотин-қизлар ҳамда ёшларни кенг жалб этиш масаласига алоҳида эътибор қаратилмоқда. 2012 йилда қабул қилинган "Оилавий тадбиркорлик тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни ва бошқа қатор меъёрий ҳуқуқий ҳужжатлар соҳа ривожидида муҳим аҳамият касб этмоқда. Оилавий тадбиркорлик, касаначилик ва миллий хунармандчиликнинг барча турларини ривожлантиришга кўмаклашиш партия сайловолди Платформасида белгиланган устувор вазифалардан саналади. Бугунги тадбир маҳаллий ишлаб чиқарувчиларни, оилавий тадбиркорлик субъектларини самарали қўллаб-қувватлашга қаратилган партия дастурий вазифаларининг ижросини таъминлаш мақсадида ташкил этилди.

Таъкидлаб ўтилганидек, ёш хунармандларнинг тадбиркорлик фаолиятини йўлга қўйиб олишлари учун тижорат банклари томонидан ажратилаётган имтиёзли кредитлар соҳа ривожидида муҳим аҳамият касб этмоқда.

Тадбир доирасида ташкил этилган миллий хунармандчилик махсулотлари кўргазмаси иштирокчиларда катта таассурот қолдирди. Тадбир якунида бир неча оилавий тадбиркорларга партия туман Кенгашининг фахрий ёрлик ва эсдалик совгалари топширилди.

САМАРҚАНД

— Ҳозирги кунда туманимизда оилавий тадбиркорлик, миллий хунармандчилик билан шуғулланаётган тадбиркорлар сафи тобора кенгайиб бормоқда, - деди партия Оқдарё туман Кенгаши томонидан "Оилавий тадбиркорлик — фаровон турмуш гарови" мавзусида ўтказилган тадбирда сўз олган халқ депутатлари Оқдарё туман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат А.Қурбонов. — Мамлакатимизда яратилган куйай ишбилармонлик муҳити ҳамда тижорат банклари томонидан ажратилаётган имтиёзли кредитлар соҳанинг янада ривожланишида, оилаларнинг мустақам ва фаровон бўлишида муҳим аҳамият касб этмоқда. Оилаларнинг тадбиркорлик ташаббусларини қўллаб-қувватлаш, бандлигини таъминлашга кўмаклашиш ЎзМТДПнинг устувор вазифаларидан саналади. Бугунги тадбир оилавий тадбиркорлик фаолиятини бошлаш арафасида турган ёш оилаларга банklar томонидан ажратилаётган имтиёзли кредитлар, уларга яратилаётган шарт-шароит ва имкониятлар тарғиботига қаратилди.

Тадбирда таъкидланганидек, оилавий тадбиркорлик ва касаначилиكنи ривожлантиришда нодавлат нотижорат ташкилотлар ҳамда молия муассасалари билан ҳамкорлик муҳим ўрин тутмоқда.

Тадбирда партия туман Кенгаши ходимлари, халқ депутатлари туман кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутатлар, "Хунарманд" уюшмаси ва "Маҳалла" хайрия жамоат фонди туман бўлиmlари ходимлари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ

ЎзМТДП Тошкент вилояти ва Ўртачирчиқ туман Кенгашлари ҳамкорлигида "Партия ташкилотларида кадрлар захирасини шакллантиришнинг долзарб вазифалари" мавзусида давра суҳбати ташкил этилди. Унда партия вилоят, туман Кенгаши ходимлари, партия фаоллари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

— Партия сафида мамлакатимизда амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотлардан хабардор, ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий билим ва малакага эга бўлган, салоҳиятли кадрлар захирасини шакллантириб бориш долзарб вазифалардан саналади, - деди партия туман Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси Марҳамат Ташматова. — Бу борада партия ташкилотларида ҳафтанинг ҳар жума кунини ЎзМТДП Дастури ва сайловолди Платформасини ўрганишга қаратилган маънавият ўқув соатларининг ташкил этилаётганлиги айни мудоа бўлмоқда. Партия ғоя ва мақсадларини кенг жамоатчилик вакилларига етказиш, электротар вакиллари йўлантираётган масалаларни ҳал этиш чораларини кўриш партиянинг барча даражадаги ташкилотларида фаолият олиб бораётган ҳар бир ходимдан алоҳида масъулият талаб этади.

Тадбирда партия ҳудудий ва маҳаллий кенгашларида фаолият кўрсатаётган кадрларнинг сиёсий-ҳуқуқий билим ва малакасини ошириш, аҳоли билан ишлаш борасида янги ва замонавий усуллардан фойдаланиш тажрибаларини юксалтириш, партия хайрихоҳлари сафини кенгайтиришга қаратилган ўқув-семинарларни мунтазам равишда ўтказиб бориш муҳим аҳамият касб этиши таъкидланди.

ХОРАЗМ

ЎзМТДП Хива туман Кенгаши ташаббуси билан "Партия ғоя ва мақсадларини кенг тарғиб қилишда "Миллий тикланиш" газетасининг ўрни ва роли" мавзусида тадбир ўтказилди. Унда партия туман Кенгаши ходимлари, партия фаоллари, бошланғич партия ташкилотлари етакчилари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Тадбирда халқимизнинг бой ва бетакрор миллий кадриятларини асраб-авайлаш, уни ёшлар ҳаётининг ажралмас қисмига айлантириш ва энг муҳими, миллиятнинг ўзига хослигини сақлаш, улғу аждодларимиздан қолган тарихий мерос ва унинг бугунги кундаги аҳамиятини кенг жамоатчилик орасида тарғиб-ташвиқ қилишда партия матбуот наشري муҳим ўрин тутуши таъкидланди. Шунингдек, ЎзМТДП фаолиятини ёритишда "Миллий тикланиш" газетасининг ўрнига алоҳида тўхталиб, таҳририят томонидан амалга оширилаётган ишлар атрофида муҳокама қилинди.

Тадбир давомида газетада нафақат партия ва парламент фаолияти билан боғлиқ материаллар, балки миллий хунармандчилик тарихи ва бугунги, маданий мерос намуналарини таранум этуви, кадриятларимиз, тарихий қадамжоларимизнинг асраб-авайлашга чорловчи, партия ғоя ва мақсадларига ҳаммадан бўлган мақолалар ҳам эълон қилиб борилаётгани таъкидланди.

Шаҳзод ВОХИДОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Тарғибот

Умуммиллий ғурур ва ифтихор тимсоли

Улуғ ўтмиш, бунёдкорлик ва яратувчанликка йўғрилган бугунги кунимиз ҳамда буюк келажакимиз тимсоли бўлган байроғимизнинг қабул қилинганлиги бу йил 22 йил тўлди. Давлатимиз байроғи халқаро майдонда юрт қудрати, салоҳияти, халқимиз ғурур ва ифтихори тимсоли сифатида хизмат қилмоқда.

ЎзМТДП Марказий Кенгаши ва Қонунчилик палатасидаги фракцияси ҳамкорлигида "Байроғимиз — озодлигимиз ва мустақиллигимиз рамзи" мавзусида давра суҳбати ўтказилди. Унда партия Марказий ва Миробод туман Кенгаши Ижроия Кўмитаси девони ходимлари, Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракция аъзолари, Тошкент темир йўл транспорт касб-хунар коллежи ўқитувчилари ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Тадбирни кириш сўзи билан очган Тошкент темир йўл транспорт касб-хунар коллежи директор ўринбосари Баҳром Жуманиёзов ёшларни миллий кадрият ва урф-одатларимизга содиқ руҳда тарбиялаш, энг аввало, Ватанимиз рамзларига нисбатан чуқур ҳурмат туйғуларини сингдиришдан бошлани-

шини, байроғимизни умумифтихор ҳамда хурлик тимсоли сифатида қадрлаш ва эъзозлаш барчанинг фуқаролик бурчи эканини таъкидлади.

Дарҳақиқат, давлат байроғининг ҳуқуқий асоси 1991 йил 18 ноябрда қабул қилинган "Ўзбекистон Республикасининг Давлат байроғи тўғрисида"ги Қонун билан мустақамланган. Ушбу қонунда байроғимизнинг шакл-шамойили, ундан фойдаланиш тартиб-қоидалари аниқ белгилаб қўйилган.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 5-моддасига кўра, "Ўзбекистон Республикаси қонун билан тасдиқланган давлат рамзлари — байроғи, герби ва мадҳиясига эга". Дарҳақиқат, байроқ қадим-қадимдан Ватан ооздлиги, миллат бирлиги тимсоли бўлиб келган. Байроғимиздаги ҳар бир ранг ва белги ўз мазмун-моҳияти билан халқимизнинг асрий анъаналари, миллий кадриятларимизни мужассам этган. Мамлакатимиз миллий манфаатларини ҳимоя қилишни мақсад қилган Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси ўз сайловолди Платформасида ёшларни ватанпарварлик, миллий ғояга содиқлик руҳида баркамол этиб воёга етказиш, Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда Давлат рамзлари бўлган - Байроқ, Герб ва Мадҳияни умуммиллий ғурур ва эҳтиром тимсоллари сифатида улғулаш ва ардоқлашни ҳар томонлама тарбиялашга кўмаклашишни устувор вазифа сифатида белгилаган. Бугунги тадбир шу каби дастурий вазифалар ижросини таъминлашга қаратилгани билан аҳамиятлидир.

— "Ўзбекистон Республикасининг давлат байроғи тўғрисида"ги Қонунда белгилаб қўйилганидек, Давлат байроғи Республика давлат суверенитетининг рамзидир, - деди ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Кўмитаси раиси ўринбосари, ЎзМТДП фракцияси аъзоси А.Эшмуродов. — Бугунги кунда бай-

роғимиз халқаро майдонда, расмий делегацияларимизнинг хорижий мамлакатларга сафарлари чоғида, халқаро ташкилотларда, конференциялар, жаҳон кўргазмалари ва спорт мусобақаларида мамлакатимиз тимсоли ҳисобланади. Қонуннинг 13-моддасига мувофиқ, фуқароларимиз, шунингдек, Ўзбекистонда бўлган бошқа шахслар давлатимиз байроғини ҳурмат қилишлари шарт ва унга беҳурматлик учун қонун доирасида жазо белгилаб қўйилган. Давлат рамзларидан фойдаланиш тартибининг янада такомиллаштириш мақсадида "Ўзбекистон Республикасининг давлат рамзлари ҳақидаги айрим қонун ҳужжатлари ва Ўзбекистон Республикасининг "Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги" кодексига ўзгартиш

Акмал АБДУЛЛАЕВ,
ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Кўмитаси девони бош мутахассиси:

— Халқаро мусобақаларда голиб бўлган спортчиларимиз шарафига юртимиз байроғи юқорига кўтарилиб, Ватанимиз мадҳияси янграганида барчамизнинг қалбимизни чекиз ғурур, ифтихор туйғулари эгаллайди. Боиси, байроқда мамлакат қудрати, шаъни, ор-номуси мужассам. Шу жиҳатдан давлат рамзларини умуммиллий ғурур ҳамда эҳтиром тимсоллари сифатида улғулаш ва ардоқлаш ҳар биримизнинг фарзандлик бурчимиздир. Бу борада ЎзМТДП томонидан партия дастурий мақсадларидан келиб чиққан ҳолда ёшлар ўртасида тарғибот-ташвиқот тадбирларини мунтазам ўтказишга эътибор қаратиб келинмоқда.

Азизбек АЛЛАБЕРДИЕВ,
тадбир иштирокчиси:

— Телевидение орқали мамлакатимизнинг чет давлатлардаги ваколатхоналари, халқаро ташкилотлар бинолари олдида ҳилпираб турган байроғимизни кўрганда беихтиёр тўлқинланиб кетаман. Давлатимиз байроғи Ўзбекистоннинг суверенитети, таъбир жоиз бўлса, буюк келажакимиз тимсолидир. Бугунги тадбирда давлат байроғининг қабул қилиниш тарихи, "Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи тўғрисида"ги Қонуннинг мазмун-моҳияти билан янада мукамал танишиш имкониятига эга бўлдим. Қолаверса, ЎзМТДПнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари томонидан тақдим этилган маълумотлар сиёсий-ҳуқуқий билимларимизнинг мустақамланишига хизмат қилди.

Шаҳзод ҒАФҒОРОВ,
"Milliy tiklanish" мухбири

Фракция ҳаёти

Аҳоли фаровонлиги

унга хизмат қилувчи дастур лойиҳаси муҳокама қилинди

Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партиясининг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси йиғилиши бўлиб ўтди. Унда фракция аъзолари, вазирлик ва ташкилотлар раҳбарлари, экспертлар ва мутахассислар, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Йиғилишда 2014 йилда иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастури лойиҳаси муҳокама қилинди.

Таъкидланганидек, 2014 йилда иш ўринларини ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш дастури лойиҳаси Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2013 йил 16 июлдаги мажлисининг баёнига мувофиқ туманлар ва шаҳарлар бўйича, меҳнат бозори эҳтиёжини ҳисобга олган ҳолда, иқтисодиёт тармоқлари ва соҳаларини, ҳудудларни ривожлантириш дастурларига мос равишда ишлаб чиқилган.

хиятини ишга солиш йўли билан амалга ошириш, демографик омиллар ва иқтисодиётдаги таркибий ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, бандлик ва тадбиркорликнинг самарали шакллари ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашиш мақсадида ишлаб чиқилган.

Дастурнинг асосий вазифаларини 2014 йилда меҳнат бозорининг эҳтиёжи асосида ва республика ҳудудлари ва тармоқларини ривожлантириш бўйича дастурий ҳужжатларни амалга оширишни ҳисобга олган ҳолда янги иш ўринлари ташкил этиш жараёнини рағбатлантириш, ҳудудлар ва тармоқларнинг янги иш ўринлари ташкил этиш ва илгари яратилган иш ўринларининг барқарор фаолиятини таъминлаш борасидаги салоҳиятидан самарали фойдаланишни янада кучайтиришдан иборат. Шунингдек, меҳнат бозорини тангликнинг олдини олишнинг амалий воситаси сифатида иш билан таъминлашнинг, айниқса, касаначилик ва оилавий тадбиркорликнинг самарали шакллари ривожлантириш, банд бўлмаган аҳолини, биринчи на-

Иш ўринлари ташкил этиш параметрларини инвестиция дастури, ҳудудлар ва тармоқларни ривожлантириш, корхоналарни модернизациялаш ва технологик жиҳатдан қайта жиҳозлаш, ишлаб чиқаришни маҳаллийлаштириш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлашни чуқурлаштириш, транспорт ва коммуникация қурилиши, ижтимоий ва бозор инфрақурилиши ва бошқа дастурлар билан ўзаро боғланган.

Эътироз этилганидек, Дастур аҳоли бандлигини таъминлаш бўйича комплекс ва ўзаро боғлиқ чора-тадбирларни ҳудудлар ва иқтисодиёт тармоқларининг иш ўринларини яратиш бўйича сало-

Олтиной ЭСОНОВА, ЎзМТДП фракцияси аъзоси: — 2014 йилда иш ўринлари ташкил этиш ва аҳоли бандлигини таъминлаш Дастури лойиҳаси меҳнат бозорининг эҳтиёжларига кўра, демографик омиллардан келиб чиққан ҳолда, республика тармоқлари ва ҳудудларини ривожлантириш бўйича мўлжалланган дастурлар асосида ишлаб чиқилган.

Дастурда белгиланган меҳнат бозорига банд бўлмаган аҳолини, айниқса, ёшлар ва аёлларни ишга жойлаштириш йўли билан меҳнат бозорига фаол ва аниқ мақсадли чора-тадбирларни амалга ошириш, ҳудудлар ва тармоқларда янги иш ўринлари ташкил этиш ва илгари яратилган иш ўринларининг барқарор фаолиятини таъминлаш бўйича мавжуд салоҳиятидан самарали фойдаланиш, касаначилик, миллий хунармандчилик ва оилавий тадбиркорликда иш билан таъминлашнинг самарали шакллари ривожлантириш ва қишлоқ жойларда аҳолини банд қилиш, уларни иш билан таъминлашига қаратилган сайё-ҳаракатлар партиянинг дастурий мақсад ва вазифалари билан ўзаро ҳамохангдир.

Муҳтарома КОМИЛОВА, «Milliy tiklanish» мухбири

Конун кучга кирди

Фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органларига сайловлар

жараёнида маҳаллий кенгаш депутатларининг фаоллиги муҳим саналади

Мамлакатимизда фуқаролар йиғинлари раислари ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови қизғин давом этмоқда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгашининг 2013 йил 12 сентябрда қабул қилинган «Фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловида тайёргарлик кўриш ҳақида уш ўтказиш тўғрисида»ги қарорига биноан шу йилнинг ноябрь-декабрь ойларида мамлакатимизда фуқаролар йиғинлари сайлови бўлиб ўтди. Сайловда 9756 нафар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва уларнинг 97 миң нафардан зиёд маслаҳатчиси сайланиши режалаштирилган.

Сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда ташкил этиш ҳуқуқий шароитларни таъминлаш, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари сайлови жараёнининг барча иштирокчилари томонидан амалдаги қонун ҳужжатлари талабларига сўзсиз тўқнаб турган ҳолда, фуқаролар йиғинлари раислари ва уларнинг маслаҳатчилари лавозимларига номзодлар, уларнинг ишчанлик ва ахлоқий фазилатлари билан фуқароларни таниш-

тириш муҳим аҳамият касб этади. Бу жараёнда халқ депутатлари маҳаллий кенгаш депутатлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловига тайёргарлик кўриш ҳақида уш ўтказиш тўғрисида»ги қарорига биноан шу йилнинг ноябрь-декабрь ойларида мамлакатимизда фуқаролар йиғинлари сайлови бўлиб ўтди. Сайловда 9756 нафар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва уларнинг 97 миң нафардан зиёд маслаҳатчиси сайланиши режалаштирилган.

Сайловга тайёргарлик кўриш ва уни ўтказишда ташкил этиш ҳуқуқий шароитларни таъминлаш, фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органлари сайлови жараёнининг барча иштирокчилари томонидан амалдаги қонун ҳужжатлари талабларига сўзсиз тўқнаб турган ҳолда, фуқаролар йиғинлари раислари ва уларнинг маслаҳатчилари лавозимларига номзодлар, уларнинг ишчанлик ва ахлоқий фазилатлари билан фуқароларни таниш-

тириш муҳим аҳамият касб этади. Бу жараёнда халқ депутатлари маҳаллий кенгаш депутатлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловига тайёргарлик кўриш ҳақида уш ўтказиш тўғрисида»ги қарорига биноан шу йилнинг ноябрь-декабрь ойларида мамлакатимизда фуқаролар йиғинлари сайлови бўлиб ўтди. Сайловда 9756 нафар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва уларнинг 97 миң нафардан зиёд маслаҳатчиси сайланиши режалаштирилган.

ва яқунларини эълон қилиш борасида тегишли тушунтиришлар олиб бориши муҳим аҳамият касб этади. Боиси, жорий йилда янги тахрирда қабул қилинган «Фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида»ги Қонунга йиғирмага яқин ўзгаришлар киритилган бўлиб, бу бўлажак сайловлар аввалгиларига нисбатан бирмунча фарқланишини аниқлатади. Шу сабабли янги тахрирдаги қонуннинг ўзига хос жиҳатлари ҳақида маълумот бериш боробарида сайлов жараёнида холислик ва ҳаққонийликни таъминлашда эътибор қаратиш лозим бўлган зарур тавсиялар бериб борилиши лозим. Қонун нормалари ва талабларини тушунтириш ишларининг олиб борилиши фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини адолатли ва холис ўтказишига хизмат қилади.

Фикримизча, маҳаллий кенгаш депутатлари фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини ўтказиш жараёнидаги тайёргарлик ишларида, тадбир ва давра суҳбатларида ҳам фаол қатнашиши лозим. Шунингдек, маҳаллий матбуотда, радио ҳамда телевидениеда маҳаллий Кенгаш депутатлари, етакчи олимлар, экспертлар ва

амалиётчиларнинг чиқишларини ташкил қилиш, фуқароларнинг ўзини ўзи бошқариш органлари, фуқаролик жамиятининг бошқа институтлари вакиллари иштирокида семинарлар ўтказиш, фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайлови тўғрисида фуқаролар томонидан билдирилган таклиф-мулоҳазаларни умумлаштириб бориш мақсада мувофиқ бўлади.

Хулоса қилиб айтганда, халқ депутатлари маҳаллий кенгашларга ЎзМТДПдан сайланган депутатларнинг фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини ўтказишда фаоллик кўрсатиши, партиямиз сайловдан Платформасида белгиланган маҳаллий фуқаролар йиғинлари раислари (оқсоқоллари) ва уларнинг маслаҳатчилари сайловини муҳим барқарорлигини ҳамда миллатларо ҳамжихатликни мустақамлаш, баркамол авлоднинг тарбиялаш, оилаларни мустақамлашда фуқаролар ўзини ўзи бошқариш органларининг ролини янада ошириш каби мақсад ва вазифалар ижобатига хизмат қилади.

Дониёр АЮПОВ, халқ депутатлари Тошкент шаҳари Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат

8 декабрь — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни

Ҳуқуқ ва эркинлигимиз кафолати

Конституция — қабул қилинадиган барча қонун ва меъриий ҳуқуқий ҳужжатларни ягона тартибга бўйсундирувчи мамлакатнинг асосий қонуни ҳисобланади. Бошқача айтганда, Конституция жамиятнинг бугунги ва эртанги қунини белгилаб берувчи асосий мезон саналади.

Истиклол йилларида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳуқуқий демократик давлат ва эркин фуқаролик жамияти барпо этишнинг ҳуқуқий асоси сифатида хизмат қилиб келмоқда. Конституциямизда инсон ҳуқуқлари кафолатларига доир махсус бобнинг мавжудлиги давлатимизнинг бу борада аниқ принципиал йўналишга эга эканлигини кўрсатади. Бош Қомусимиз миллий кадрларимизни ўзида тўла акс эттирган ҳақида халқаро ҳуқуқ нормаларига мувофиқ тарзда тузилгани билан ажралай туради. Оила жамиятининг асосий бўлини эканлиги ғоясидан келиб чиқиб, Бош Қомусимизнинг XIV боби оилага бағишланган ва унга 4 та модда киритилган. Дунё давлатлари Конституциясининг ҳеч бирида бундай ҳолатни кузатмаймиз. Бунинг миллий кадрларимизни асраб-авайлаш, оила институтини ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватлаш борасидаги халқимизга хос бўлган сифатларнинг қонуний фомдаси дейиш мумкин.

Бугунги кунда мамлакатимизда барча соҳаларда эришилаётган натижалар замирида Конституция берган ҳуқуқий кафолатлар ётгани ҳеч кимга сир эмас. Дарҳақиқат, қайси мамлакатда шахсининг кадр-қиммати, ҳақ-ҳуқуқлари қонун орқали ҳимоя қилинса, кафолатланса, бундай давлатда иқтисодий ривожланиш, тинчлик ва осойишталик қарор топади.

Таъкидлаш лозимки, юртимизда ёш авлод вакиллари Конституция ҳуқуқий асоси сифатида билим ва кўникмаларини мустақамлаш масаласига алоҳида эътибор қаратиб келинмоқда. Жумладан, Президентимизнинг 2001 йил 4 январдаги «Ўзбекистон Республикаси Конституциясини ўрганишни ташкил этиш тўғрисида»ги фармойишига асосан бугунги кунда Бош Қомусимиз мактабга таълим муассасалари, умумтаълим мактаблари, академик лицей ва коллежлар ҳамда олий ўқув юртиларида алоҳида фан сифатида ўқитилиб келинмоқда. Шунингдек, Фармойиш асосида Конституцияга оид қўллаб дарсликлар, рисола ва махсус ўқув қўлланмалар нашр қилиб келинапти.

Ўрни келганда таъкидлаш лозимки, Ўзбекистон «Миллий тикланиш» демократик партияси ҳам Ўзбекистонда қонун устуворлигини таъминлаш, ҳар бир шахсининг Конституция ва қонунларда кафолатланган ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатларини тўлақонли рўёбга чиқаришга кўмаклашиши ўзининг устувор вазифаларидан деб билади. Партия инсон ҳуқуқларини ҳар томонлама ҳимоя қилиш, унинг орзу-умидлари рўёбга чиқиши учун шарт-шароитлар яратиш тарафдоридир. Шу му-

носабат билан партия — «Ислохотлар — инсон учун, унинг эҳтиёжларини қондириш, интилишларини қўллаб-қувватлаш, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш учун» деган ғояни ўзининг асосий шiorларидан деб билади.

Бу борада ЎзМТДП «Ёшлар қаноти» ёшлар ўртасида ҳуқуқий таълим-тарбияни такомиллаштиришга кўмаклашиш, жамиятда Конституция ва қонунларнинг устувор бўлишига эришиш, Конституциянинг мазмун-моҳиятини ёшларга тушунтириш, демократик жамиятни барпо этишда ёшларнинг иштирокини таъминлаш сингари мақсад ва вазифаларни белгилаган. Мазкур вазифаларни амалга ошириш мақсадида ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси девони Ёшлар масалалари бўлими томонидан ҳар йили аънаваний тарзда «Ўзбекистон Республикаси Конституцияси — ҳуқуқий давлат қуриш ва фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг кафолатидир» мавзусида мақолалар танлови ўтказиб келинмоқда. Мазкур танловда шу вақтга қадар «Ёшлар қаноти»нинг 500 нафарга яқин фаол аъзолари ўзларининг мақолалари билан иштирок этдилар.

Хулоса қилиб айтганда, Конституция — ҳуқуқ ва эркинлигимиз, бахтли келажакимиз асоси. Шундай экан, уни ўрганиш барчамизнинг фуқаролик бурчимиздир.

Ҳамдам НИЁЗОВ, ЎзМТДП Марказий Кенгаши Ижроия Қўмитаси девони бош мутахассиси

Ташаббус ва натижа

Бугунги кунда ЎзМТДП томонидан партия Дастури, сайловда Платформасида белгиланган вазифаларни тўлақонли амалга ошириш, ҳудудларни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича олиб борилаётган ишларни доимий таҳлил этиш барча соҳаларга доир ислохотларнинг жойларда бажарилишини таъминлашда партия депутатлик гуруҳларининг ўрнини кучайтиришга катта эътибор қаратишмоқда.

Боиси, партия электорати манфаатларига хизмат қиладиган масалаларга мутасадди ташкилотлар эътиборини қаратиш, юзага келган муаммоларни кенгаш сессиялари кун тартибига киритиш, қарорлар қабул қилинишига эришиш ва уларнинг бажарилишини таъминлаш депутатлар фаолиятининг асосий мазмун-моҳиятини ташкил этади. Олиб борилган сайё-ҳаракатлар ва амалий ишларнинг аниқ натижалари эса келгуси сайловларга пухта замин ҳозирлайди.

Лола Эгамова. — Электоратимизнинг асосий қисmini ташкил этадиган хунармандлар, фан, маориф, маданият соҳаси вакиллари қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, ўйлантираётган муаммоларини бартараф этиш орқали хайрихоҳлар ва маслақдошларимиз ишончини қозониш фаолиятимиз асосига айланиши лозим. Депутатлик гуруҳимиз томонидан жорий йилнинг июнь ойида бўлиб ўтган вилоят Кенгаши сессиясига миллий хунармандчиликни ривожлантириш борасидаги Қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармонлари, Вазирлар Маҳкамаси томонидан қабул қилинган Қарорларнинг жойлардаги ҳолати, «Оилавий тадбиркорлик тўғрисида»ги Қонун талаблари-

Электорат манфаатларига хизмат қилиш

халқ депутатлари Жиззах вилоят Кенгашидаги ЎзМТДП депутатлик гуруҳи фаолиятининг мезонига айланмоқда

га мувофиқ, шаҳар ва туманларда миллий хунармандчиликни янада ривожлантириш масаласи киритилган эди. Уша даврда «Хунарманд» уюшмаси вилоят бўлимида 190 нафар аъзо бўлган бўлса, қарор ижросини таъминлаш борасида қилинаётган сайё-ҳаракатлар самараси ўлароқ, улар сони 220 нафардан ошди. Улар давлат рўйхатидан ўтказиб, меҳнат ва сугурта дафтари-чалари очилди. Вилоятнинг Зомин, Бахмал, Жиззах, Галлабол, Фориш туманлари ва Жиззах шаҳрида «Хунарманд» уюшмасининг ҳудудий бўлиmlари фаолияти йўлга қўйилди, Пاختа-кор, Мирзачўл, Зомин, Бахмал туманлари, шунингдек, Жиззах шаҳри бозорларида хунармандлар учун махсус расталар ташкил этилди, хунармандчилик кўргазмаларини ташкил қилиш ва уста хунармандларга тайёр маҳсулотларини сотишда амалий ёрдам кўрсатиш ишлари

жадаллашди. Ҳозирда Зафаробод, Янгибод, Дўстлик, Арнасой туманларида фаолият юритаётган хунармандларни қайта рўйхатдан ўтказиш, уюшмаларнинг туман бўлиmlари ишини жонлантириш устида иш олиб борилмоқда, - дейди суҳбатдошимиз.

Таъкидлаш жоизки, ҳудудларни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш, кўп қаватли уйлар-

яратишга кўмаклашиш ишлари ҳам маҳаллий Кенгашларга партиядан сайланган депутатлар эътиборидан четда қолаётгани йўқ. — Фориш туман марказини «Узунбулак», «Болголи», «Соғишмон» қишлоқлари билан боғловчи транспорт воситалари хизмати мазкур ҳудудларда истикомат қилувчи аҳолига анчайин ноқулайлик туғдириб келарди, - дейди халқ депутатлари Фориш ту-

даги транспорт воситалари хизматидан фойдаланувчиларнинг ҳаракат хавфсизлиги таъминланмаган эди. Туман аҳолисига сифатли транспорт хизматини кўрсатиш масаласи партия депутатлик гуруҳи томонидан туман Кенгаши сессияси муҳокама-сига киритилди. Депутатлар томонидан сессия муҳокама-сига бир қатор таклифлар тақдим этилди. Хусусан, ҳайдовчиларни туман

дирилди. Мазкур масала юзасида билдирилган таклиф-мулоҳазалар эътиборга олинб, сессия қарор қабул қилди.

Қарор ижросини таъминлаш бўйича қилинаётган ишлар натижасига кўра, бугунги кунда ноқонуний қирақашлик билан шуғулланаётган аксарият ҳайдовчилар «Богдонтранс» уюшмасига аъзо қилинди. Маҳаллий аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш ишлари сифати яхшиланиб, бунинг натижасида фуқароларнинг хавфсизлиги таъминланмоқда.

Албатта, электорат манфаатлари йўлида қилинаётган бу каби ишлар эътиборга лойиқ. Аммо, партия депутатлик гуруҳларининг ташаббускорлигини янги босқичга кўтариш, амалий ишлар орқали халқ ишончини қозониш, хайрихоҳлар сафини кенгайтириш мудоом муҳим вазифа бўлиб қолаверади.

Дилноза ҲАЙИТОВА, «Milliy tiklanish» мухбири

- Электорат манфаатларини ҳимоя қилиш, энг аввало, депутат, қолаверса, у мансуб партия мавқеи ва нуфузини оширувчи муҳим омилдир.
• Сессия қарори ижро этилмоқда: «Хунарманд» уюшмаси аъзолари сони 220 нафардан ошди, уларга амалий ёрдам кўрсатилмоқда.
• Халқ депутатлари Фориш туман Кенгаши сессияси ЎзМТДП депутатлик гуруҳи ташаббуси билан яна бир қарор қабул қилди.

ни таъмирлаш бўйича ҳам мутасадди ташкилотларни жалб этган ҳолда ишларни жонлантириш, аҳоли бандлигини таъминлаш, жойларда янги иш ўринларини

ман Кенгашига ЎзМТДПдан сайланган депутат Қобил Хидиров. — Ушбу ҳудудларга қатновчи қирақашларнинг бетартиб ҳаракатлари туфайли мазкур йўналиш-

«Богдонтранс» аҳолига транспорт хизмати кўрсатиш кичик корхона аъзо қилиш, транспорт хизматини кўрсатувчи янги кичик корхона очиш таклифлари бил-

Бугуннинг гапи

РЕКЛАМАЛАР

болалар хулқиға таъсир қилмасин

Жамиятнинг таянчи бўлиши оила кўрғони қанчалик мустақам бўлса, унинг бағрида ўсаётган навниҳоллар шу қадар барқ уриб яшнайди. Бу четдан қараган кишининг ҳавасини келтиради. Вақти келиб навниҳоллар мева бера бошлагач, оиласида соғлом муҳит яратилган ота-она фарзандининг ютуғидан қувонади. Шу маънода, бугун ўзбек хонадониди тарбия топаётган фарзандлар камолоти юрт келажғи билан чамбарчас боғлиқлигини ёдда тутиш лозим. Бу жараёнда оилада тарбиянинг энг муҳим мезонлари саналган китоб мутлола қилиш, спорт билан шугулланиш, уй юмушларида катталарга ёрдам бериш муҳим аҳамият касб этади.

ОИЛА — ТАРБИЯ ЎЧОГИ

Сир эмаски, бугунги ахборот технологиялари илдам ривожланиб бораётган давр фарзандларимиз ҳаётида ҳам ўз аксини топмоқда. Глобаллашув жараёнининг таъсири ҳеч бир оилани четлаб ўтаётгани йўқ. Масалан, ҳар кун телевидение ва радио орқали эфирга узатиладиган бир лаҳзалик рекламаларни олайлик. Уларнинг ёш авлод тарбияси ва маънавиятига таъсири қандай? Сиз билан муҳокама қилишга чоғланган мавзу бир қарашда оддийдек туюлиши мумкин. Аммо унинг фарзандларимиз маънавиятига таъсири ҳақида ўйлаганимизда мавзунинг нечоғли муҳим экани намён бўлади.

“Оила даврасида “Ёшлар” телеканали орқали ҳар кун эфирга узатиладиган сериалларимиздан бирини томоша қилаётган эдик. Аммо сериал қанчалик қизиқарли бўлмасин оила кичкинтойлари ўз юмушлари билан банд. Болаларнинг хархашаларига эътибор бермай, сериални томоша қилишда давом этарканмиз, уларнинг шўхликлари баттар авжга чиқди. Сериалнинг энг қизиқ жойида реклама намойиш этилди. “Тойчоқ-тойчоқ” ўйини мириқиб ўйнаб, бор овозда қичқираётган болалар шу заҳоти тўхта қолишди. Рекламанинг аллақандай сеҳрли кучи уларни ўзига жалб этиб қўйган эди. Шу-шу реклама пайтида болаларнинг телевизор экранидан кўз узмаслиги, унинг жумлаларини сўзма-сўз ёдлаб олишларига амин бўла бошладим”. Яқин ўртоғимнинг бу гаплари мени ҳам ўйлашга ундади.

БИР ЗУМДА ЁДЛАБ ОЛИШАДИ

Дарҳақиқат, телевидение ва радио орқали эфирга узатиладиган рекламалар сони кундан-кун ортиб бормоқда. Турли дори воситалари, ичимликлар, гўзаллик ва косметика, тозалик воситалари рекламаси сифатли тарзда тайёрланмоқда. Аммо, улар орасида мазмун-моҳияти, илгари сурилган гоғлар, матн таъсирчанлиги талаб даражасида бўлмаганлари ҳам бор. Айниқса, гигиени воситалар рекламасини оила аъзолари даврасида кўриш амримаҳол. Йигит ва қизнинг номақбул ҳаракатлари, кийиниши фарзандларимизга ўз таъсирини кўрсатмасдан қолмайди. Айниқса, улар нутқи болалар учун гўёки ёқимли қўшиқдек, бир зумда ёдлаб олишади.

ҚОНУН БИЛАН КАФОЛАТЛАНГАН

Ўзбекистон Республикасининг “Реклама тўғрисида”ги қонунда рекламанинг

асосий вазифалари сифатида унинг давлат ва жамоат манфаатларига, ахлоқ ва маънавиятнинг умумэтироф этилган нормаларига таъминлаш кўзда тутилган. Қонуннинг 7-моддасида эса фақат воёга етганларга мўлжалланган ёки воёга етмаганларнинг олиши ёхуд истеъмол қилиши тақиқланган маҳсулотни воёга етмаганлар истеъмол қилаётган ёки ундан фойдаланаётган тасвир туширилган рекламанинг тақиқланиши белгиланган.

Тўғри, телерадиоаналлар орқали эфирга узатиладиган рекламаларда бундай ҳолатлар кузатилмайдими. Аммо, уларнинг аксариятида миллий анъана ва қадриятларимизга зид бўлган тасвирлар, хатти-ҳаракатлар борки, фарзандларимиз учун “намунна” бўлиш ҳолатлари ҳам учрамоқда.

“НОСОЗЛИК”МИ, “НУҚСОН”МИ?

Ўзга тилларда тасвирга туширилган айрим рекламалар тўғридан-тўғри, таржима қоидаларига зид ҳолда ўзбек тилига ўғирилмоқда. Мисол тариқасида айтадиган бўлсак, бир дори воситаси рекламасида “болалардаги тугма носозликларнинг олдини олади” дейилади. Қизиқ, бола машина ёки техникамидики, носоз туғилса. Аслида, рус тилидан таржима қилинган бу рекламада “носоз” сўзининг ўрнига “нуқсон” сўзи ишлатилса, нур устига нур бўларди. Бу каби аниқ ва маъно англатмайдиган таржималар ўсиб келаётган ёш авлодда она тилимизга нисбатан нўноқлик ва беписандликни келтириб чиқармайдими?

- Глобаллашув жараёнлари ҳеч бир оилани четлаб ўтаётгани йўқ
- Рекламаларнинг ёш авлод тарбиясидаги аҳамияти беқиёс
- Тозалик воситалари рекламасини оила даврасида кўриш амримаҳол
- Рекламалар “Реклама тўғрисида”ги Қонунга мос...ми?..
- Нотўғри рекламадан инсон ҳаёти, соғлиги ва мол-мулкига зиён етиши мумкин

“МАҲСУЛОТИНГИЗ ХАРИДОРГИР БЎЛИШНИ ХОҲЛАЙСИЗМИ?”

Шу ўринда яна бир мулоҳаза. Реклама беришда маҳсулотнинг сифати ҳал қилувчи аҳамият касб этади. Сифатсиз маҳсулот ҳам рекламадан сўнг харидоригир бўлишини билган баъзи ишлаб чиқарувчилар маҳсулот сифатини яхшилашга эмас, тезроқ реклама беришга шошилади. Биргина мисол, хусусий радиоканалларнинг бирида “Маҳсулотингиз харидоригир бўлишини истайсизми, унда реклама беришга шошилгин”, дейилади. Бу тингловчиларда “демак, рекламада маҳсулотнинг сифати эътиборга олинмас эканда”, деган фикр уйғотиши табиий.

Файзулла МҰМИНОВ, филология фанлари доктори, профессор:

— Юртимизда бозор муносабатларининг тараққий этиши билан реклама бозори ҳам ривожланимоқда. Рекламанинг ҳаётимиздаги ўрни ҳам ортиб бормоқда. Соҳада рўй бераётган айрим камчиликларнинг олдини олишда мамлакатимизда қабул қилинган қонунларга суянган ҳолда фаолият юритиш ўз самарасини кўрсатаётипти. Бу ҳолатлар нотўғри реклама бериш, ташқи реклама тартиб-қоидалари бузилганлиги ҳамда қонун билан тақиқланган алкоғолли ва пиво маҳсулотларини реклама қилиш ҳолатларида кузатилади.

Алоҳида таъкидлаш жоизки, нотўғри

реклама орқали инсон ҳаёти, соғлиги ва мол-мулкига зиён етиши мумкин. Шу боис оммавий ахборот воситалари орқали, интернет ёки баннерларда берилган реклама маламаларнинг ҳаққонийлиги, унинг тартиб-қоидаси учун барча бирдек эътиборли ва масъулиятли бўлиши лозим. Нотўғри реклама оқибатида сотиб олинган товар, иш ёки хизмат туфайли истеъмолчига етказилган зарар ишлаб чиқарувчи томонидан тўлиқ ҳажмда қопланиши Ўзбекистон Республикаси “Истеъмолчиларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш тўғрисида”ги қонунда белгилаб қўйилган.

Масаланинг бошқа жиҳати эътибор қаратсак, албатта, оммавий ахборот воситалари орқали эълон қилинадиган рекламалар фарзандларимиз учун намуна бўлиши табиий. Боиси, улар телевизор орқали кўрган маҳсулотни сотиб олишга ота-оналарини ундашади, ундаги ҳар бир сўз ёки хатти-ҳаракатга тақлид қилишади. Миллатнинг асрий қадриятлари, миллий тафаккури ва турмуш тарзи, ахлоқ-одоби, оила ва жамият ҳаёти, онгли яшаш тарзига жиддий хавф солаётган глобаллашув даврида фарзандларимиз онгу шуурини миллийликка йўғрилган омишлар билан бойитиб борсак, айни муддао бўлади.

Санобар ЖУМАНОВА, ЎЗДЖТУ магистранти:

— Бугун мамлакатимизда яшаётган ҳар бир инсон маънавиятимиз ва қадриятларимизга чанг солаётган ёт гоғларга қарши курашиш орқали жамият ва келажак авлоднинг ақлан соғлом, тафаккури теран инсонлар бўлиб етиштишларига ўз хиссасини қўшиши лозим. Зеро, чинакам маъ-

навиятли ва маърифатли одамгина инсон қадрини биллиш баробарида миллий қадрият, урф-одат ва анъаналарга нисбатан эътиқодли бўлади. Мўҳими, ўзлигини англайди. Шу нукта назардан бугун оилаларда камол топаётган фарзандларни миллийлик руҳида тарбиялаш мўҳим аҳамият касб этади. Бу жараёнда оммавий ахборот воситалари орқали эълон қилинадиган ҳар бир кўрсатув, хаттоки, рекламалар ҳам мўҳим саналади. Сўзимни мисол билан давом эттирмақчиман. Телеканалларимиз орқали “Тримол” дори воситасининг рекламаси барча томошабинлар учун яхши таниш. Унда бош оғригидан қийналаётган отанинг боши болга зарбидан тара ёрилгудек қилиб кўрсатилган. Бундай бош оғригига рекламада айтилганидек “тримол — тақ-тақдан, хо-хо-гача” ёрдам бераркан. Бу рекламани тез-тез томоша қилган жияним бир кун онасига “бошингиз оғриётган бўлса, болга билан урайлик, кейин тақ-тақдан, хохо-гача ичасиз, тузалиб қолади”, деса бўлади-ми! Шу воқеа сабаб болалар, айниқса, рекламаларни хуш кўришлари-ю, улардан ўзларига яхши ва ёмон одатларни ўзлаштиришларига амин бўлдим.

Хулоса ағона, фарзанд тарбияси нозик ва масъулиятли вазифа. Уни амалга оширишда оила ва жамиятдаги маънавий муҳит мўҳим аҳамият касб этади. Масъулиятли вазифа ҳар биримиз учун мўҳим ва дахлдор.

Шоҳида ДАМАНОВА, “Milliy tiklanish” мухбири

Юзма-юз

Лицейда учрашув

Тошкент фармацевтика институти қошидаги академик лицейда кимё фанлари доктори, профессор Абдухамид Маҳсумовнинг лицей ўқувчилари билан учрашуви бўлиб ўтди.

Тадбирни лицейнинг маънавий-маърифий ишлар бўйича директор ўринбосари З.Эралиева кириш сўзи билан очди. Профессор А.Маҳсумов ўқувчиларга илмий фаолияти, фанда бўлаётган янгилик, илмий изланиш ва соҳа истиқболлари ҳақида маълумот берди. Лицей талабалари ўзларини қизиқтирган саволларига жавоб олиш баробарида кимё фанига оид янгилик, замонавий илм-фан тараққиёти йўлида қилинаётган ишлардан воқиф бўлишди.

Ўқувчиларнинг кимё фанига оид саҳна кўринишлари, шеър ва қўшиқлари кечага янада фойз киритди.

— Олим кўплаб илмий ишлар муаллифи ҳисобланиб, амалиётда ҳам бир нечта препаратларни қўлланилган, тавсиялар берилган. Жумладан, тиббиёт, қишлоқ хўжалиги, кимё ва фармацевтика, тўқимачилик ва озиқ-овқат санаятидаги ихтиролари кўпчиликлари яхши таниш. Кенг тармоқли олимнинг илмий ишлари нафақат ўзбек, балки рус, инглиз

тилларида ҳам чоп этилган, дейди органик кимё кафедраси профессори С.Аминов.

А.Маҳсумовнинг педагогик фаолияти ҳам таҳсинга лойиқ. Унинг “Биоорганик кимё”, “Органик кимё” каби дарсликлари, 100 дан ортиқ ўқув-ўқувчилик қўлланмалари, илмий-ўқувчилик китоблари фан вақиллари, ёш талаба ва ўқувчилар орасида оммалашиб кетган.

Гулсанам БОЛТАЕВА, лицейнинг кимё фани ўқитувчиси:

— Органик моддалар одам, ҳайвон ва ўсимлик организмнинг асосини ташкил этиши билан бирга санаят, қундалик турмуш ва инсон фаолиятида ҳам мўҳим аҳамиятга эга. Чунки инсон озиқ-овқати, кийим-кечаги, транспорт воситалари, ёқилғи, завод ва фабрикаларда ишлаб чиқарилаётган маҳсу-

лотлар, бўёқлар, доривор модда, қишлоқ хўжалигида қўлланиладиган кўплаб ўғит ва бошқа бирикмаларнинг асосини органик моддалар ташкил этади. Бир сўз билан айтганда, инсон ҳаёт ва фаолиятини органик моддаларсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Профессор А.Маҳсумов органик моддалардан бирикмалар синтез қилиш усуллари бўйича бир қанча янги ишларни амалга оширган таниқли олимлар сирасига кирди.

Бугунги учрашувдан кўзланган асосий мақсад кимё фани бўйича юртимиз ва жаҳонда эришилаётган ютуқлар, соҳа олимлари ижоди ва фаолияти билан бўлғуси ихтирочилари мизни таништириш, уларни фанга бўлган қизиқиш ва иштиёқини янада оширишдан иборат.

Мухайё НУРМЕТОВА “Milliy tiklanish” мухбири

Пастдарғом туманидаги 32-болалар музика ва санъат мактаби ҳам жорий ўқув йилидан янги бинода фаолият бошлади. Айни пайтда мактабда 164 нафар ўғил-қиз музика ва тасвирий санъат сирларини замонавий таълим андозалари асосида ўрганмоқда. Эътиборлиси, ёш иқтидор эгалари ўз маҳоратини нафақат мамлакатимиз, балки халқаро миқёсда ҳам муваффақиятли намойиш этаётир.

(ЎЗА) олган суратлар.

Хунарманд

МЎЪЖИЗАКОР ҚЎЛЛАР

оддий қовоқдан санъат намуналарини кашф этмоқда

Қашқадарё воҳаси азал-азалдан ўзининг уста-хунармандлари билан жаҳон аҳлини ҳайратга солиб келган. Қўлигул хунармандларимиз ясаган дурдона асарлар йиллар ўтса-да, қадрини йўқотган эмас. Айниқса, истиқлол йилларида миллий хунармандчилик ривожини учун кенг имкониятлар яратилди. Президентимизнинг 2008 йил 1 апрелдаги “Халқ бадий хунармандчилиги ва амалий санъатини ривожлантиришни рағбатлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар” ва 2010 йил 30 мартдаги “Халқ бадий хунармандчилиги ва амалий санъатини ривожлантиришни янада қўллаб-қувватлаш тўғрисида”ги қарорлари соҳа ривожига дастуриламал бўлмоқда.

Ана шундай имкониятлардан унумли фойдаланаётган уста-хунармандлардан бири шахри-сабзлик Жовли Тўраевдир. Йигит кишига қирқ хунар ҳам оз, деган нақлга амал қилиб яшайдиган Жовли ака ёшлигидан хунарга меҳр қўйди. Ўз касбини пухта эгаллаб, ҳозирда кўплаб шоғирдларга устозлик қилиб келмоқда. Наққошлик, ганчкорлик, саҳофлик ва хаттотликнинг сир-синоатларини мукамал эгаллаган бу инсон ўрганганлари билан чекланиб қолмаган. Хаттотлик иши қанчалик мураккаб бўлишига қарамай бир қатор китобларни оққа кўчирган. Қолаверса, ҳовлисидан қовоқ етиштириш билан ҳам

шугулланади. Уста ушбу қовоқлардан асосан декоратив мақсадда: бежирим сувенир, миллий қаҳрамонларимиз қиёфасини ўзига дакс эттирган қўғир, деган нақлга амал қилиб яшайдиган Жовли ака ёшлигидан хунарга меҳр қўйди. Ўз касбинини пухта эгаллаб, ҳозирда кўплаб шоғирдларга устозлик қилиб келмоқда. Наққошлик, ганчкорлик, саҳофлик ва хаттотликнинг сир-синоатларини мукамал эгаллаган бу инсон ўрганганлари билан чекланиб қолмаган. Хаттотлик иши қанчалик мураккаб бўлишига қарамай бир қатор китобларни оққа кўчирган. Қолаверса, ҳовлисидан қовоқ етиштириш билан ҳам

қовоққа ишлов бериш билан банд. Биз зимдан унинг ишини кузатиб, суҳбатга қорладик:

- Аввало эрта баҳорда қовоқ ерга экилади. Уч ой мобайнида парваришланган, етилган ярим тайёр маҳсулот териб олинди офтобда яхшилаб қуритилади. Сўнгра, сувга солиб ивтитлади ва пичоқ ёрдамида пўстлоғи қириб ташланади. Шундан сўнг жилвир қоғоз билан тозаланиб, оддий мўйқалам ёрдамида хомаки расмлар чизиб чиқилади. 2-3 кун мобайнида яна қуритилади. Энг охирида маҳсулот лакланиб тайёр ҳолга келтирилади. Бу хунарни устозим Эркин Остоновдан ўрганганман. Шу касбим ортидан эл орасида ўз ўрнинга эга бўлдим, фарзандларимни ўқитиб, уйли-жойли қилдим. Уларнинг ҳаммаси бошқа касб эгалари бўлишига қарамай, хунардан ҳам яхшигина хабардор.

Жовли ака кўплаб танловларда иштирок этиб фахрли ўринларни эгаллаган. Камтарига ва камсукум устанинг ниъталари осмон қадар кенг, юлдузлар мисол кексиз. Яқинда хунарманд касаначилик фирмаси очиб, шоғирдлари сафини янада кенгайтди.

Асила ИБРАГИМОВА

Мавсум

Диққат: “Ёнғин хавфсизлиги ойлиги”!

Маълумки, куз-қиш мавсуми бошлангани билан хонадонларда иситиш мосламаларида бўлган эҳтиёж бир-мунча ортиб, ёнғин чиқиш хавфининг кескин ортишига сабаб бўлади.

Бундай ҳолатнинг олдини олиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2011 йил 18 ноябрдаги 309-сонли қарорига асосан жорий йилнинг 20 ноябридан 20 декабрга қадар Республика миқёсда “Ёнғин хавфсизлиги ойлиги” ўтказилади. Қарорга биноан, ушбу тадбирни ўтказишдан кўзланган асосий мақсад иқтисодиёт тармоқлари ва ижтимоий соҳа объектлари, шунингдек, уй-жой фондидини ёнғин хавфсизлиги талабларига мувофиқлигини таъминлаш ҳамда ўта муҳим, давлат аҳамиятига молик ёки ёнғин ва портлаш хавфи юқори

бўлган объектларда ёнғин хавфсизлигини мустақамлаш бўйича комплекс чора-тадбирларни амалга ошириш белгилаб қўйилган.

Истагимиз шуки, ушбу тадбирда ҳар бир фуқаро фаол иштирок этсин. Юқорида келтирилган ҳолатлар юз бермаслиги учун ёнғин хавфсизлиги қоидаларига қатъий риоя қилинса мақсадга мувофиқ бўлади. Бу билан сизу биз ёнғин хавфсизлиги ойлигининг фаол иштирокчисига айланибгина қолмай, яқинларимиз ва фарзандларимиз хавфсизлигини таъминлаган бўламиз. Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги Ёнғин хавфсизлиги бош бошқармаси “Ёнғин хавфсизлиги ойлиги” тадбирларининг ўтказилишида фаол иштирок этган ташаббускор юртдошларимизга олдиндан самимий миннатдорчилик билдиради.

Ўзбекистон Республикаси ИИБ Ёнғин хавфсизлиги бош бошқармаси

Қарор ва ижро

Миллий дастурий маҳсулотлар

ахборот асри ривожда муҳим аҳамият касб этади

Ахборот асри дея эътироф этилаётган даврда ахборот-коммуникация технологиялари (АКТ) соҳасини ривожлантириш учун ташкилий, иқтисодий шарт-шароитлар яратиш миллий иқтисодийни модернизацция қилиш ва инновацион иқтисодийни шакллантиришнинг асосий омилларидан ҳисобланмоқда. Иқтисодийнинг алоҳида соҳаси сифатида саналаётган ахборот-коммуникация технологиялари бугунги кунда қўллаб мамлакатлар миллий иқтисодийнинг жабдал ривожланаётган соҳаси саналади. Алоҳида таъкидлаш лозимки, дастурий маҳсулотлар ишлаб чиқиш, улар билан боғлиқ хизматлар кўрсатиш саноати тезкор суръатда тараққий этмоқда.

ришни янада кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарори қабул қилиниб, Интернет-порталда жойлаштирилган дастурий маҳсулотлар ва ишлаб чиқувчиларнинг миллий каталоги негизда Дастурий таъминот воситалари ишлаб чиқувчиларнинг миллий реестри (software.uz) яратиш вазифаси қўйилди. Дастурий таъминот воситаларини ишлаб чиқиш, татиқ этиш ва сотишдан олинган даромадлари улар сотган товарлар (ишлар, хизматлар) умумий ҳажмининг камида 50 фоизини ташкил этадиган юридик шахслар учун Миллий реестрга ихтиёрий ва бепул асосда киритиш имтиёзи қатъий белгилаб қўйилди.

Мамлакатимизнинг дастурий таъминот воситалари ишлаб чиқувчилари тўғрисидаги ахборотнинг ягона электрон банки яратиш ва истиқболли лойиҳаларини ҳамда инновацион компьютер технологияларини яратиш билан машғул бўлган истеъдодли ёш дастурчиларни қўллаб-қувватлаш, миллий дастурий маҳсулотларнинг маълумотлар базасини шакллантириш ҳамда мамлакатимизда дастурий маҳсулотлар ишлаб чиқариш бозорининг ҳолати ва салоҳияти тўғрисида ахборот бериш, ички ва таш-

лаб чиқувчиларни қўллаб-қувватлаш ва соҳа ривожини рағбатлантириш ҳамда улар томонидан ишлаб чиқиладиган дастурий маҳсулотларнинг рақобатбардошлигини ошириш мақсадида Миллий реестрга киритилган дастурий таъминот воситаларини ишлаб чиқувчилар 2017 йилнинг 1 январига қадар муддатда барча турдаги солиқлар ҳамда Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ҳузуридаги Республика йўл фондида, бюджетдан ташқари Таълим ва тиббиёт муассасаларини реконструкция қилиш, мукамал таъмирлаш ва жиҳозлаш жамғармасига мажбурий ажратмалар тўлашдан ҳамда Ўзбекистон Республикасида ишлаб чиқарилмайдиган, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси томонидан тасдиқланадиган рўйхатлар бўйича ўз эҳтиёжлари учун олиб келинадиган усуналар, бутловчи қисмлар, деталлар, узеллар, технология хужжатлари, дастурий таъминот воситаларига бож тўловлари (божхона расмийлаштируви йиғимларидан ташқари) тўлашдан озод қилиш кўринишида имтиёзлар жорий қилинди.

Маҳаллий дастурий таъминот маҳсулотлари ишлаб чиқувчиларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга қаратил-

- **Ўзбекистонда дастурий маҳсулотларни ишлаб чиқарувчи корхоналар сони 270 дан ошди**
- **Президентимиз қарорига асосан уларга катта имтиёзлар берилди**
- **Миллий реестрга кирган дастурий таъминот воситаларини ишлаб чиқувчилар 2017 йилнинг 1 январига қадар барча турдаги солиқлар, мажбурий ажратма ва бож тўловларидан озод қилинди**

қи бозорларда рақобатбардош, сифатли миллий дастурий маҳсулотларни ишлаб чиқишни рағбатлантириш, иқтисодий тarmoқлари ва соҳаларининг реал эҳтиёжларини ҳисобга олган ҳолда дастурий маҳсулотлар ишлаб чиқишининг устувор йўналишларини белгилаш, мамлакатимиз дастурий маҳсулотлар ишлаб чиқувчиларининг манфаатларини йодолаш, уларга ўз маҳсулотларини ички ва ташқи бозорларда илдам силжитишда кўмак бериш Дастурий таъминот воситалари ишлаб чиқувчилар миллий реестрини юритишнинг асосий вазифалари ва йўналишларини этиб белгиланган. Дастурий таъминот воситаларини иш-

ган мазкур қарор ижроси мамлакатимизда яратилган интеллектуал салоҳиятдан юқори самара билан фойдаланиш ва улар маҳсулотлари ва хизматларининг халқаро бозорда рақобатбардошлигини оширишни таъминлаш орқали давлатимизнинг иқтисодий кудрати ва экспорт салоҳиятини янада мустаҳкамлашга ҳамда халқ фаровонлиги ва аҳолининг турмуш даражасини кўтаришга қаратилганлиги Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятида ўзининг мустақам ўрнига эга бўлиши учун хизмат қилади.

Эркин ЮСУПОВ,
ЎЗМТДП фракцияси аъзоси

Анжуман

Фан доктори

мамлакатимизда бугунги кунда ушбу илмий даражани берувчи 40 та илмий кенгаш тузилди

Миллий матбуот марказида “Олий аттестация комиссияси томонидан фан доктори илмий даражасини бериш борасида олиб борилаётган чора-тадбирлар: тажриба ва амалиёт” мавзусида матбуот анжумани бўлиб ўтди.

Унда таъкидланганидек, Президентимизнинг 2012 йил июль ойида қабул қилинган “Олий малакали илмий ва илмий педагогик кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги Фармони асосида юртимизда халқаро талаб ва стандартларга мувофиқ диссертация ҳимоя қилиш ва фан доктори

илмий даражасини бериш бўйича олий ўқув юртидан кейинги таълимнинг бир bosқичли тизими жорий этилди. Колаверса, Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил декабрь ойида “Олий ўқув юртидан кейинги таълим ҳамда олий малакали илмий ва илмий - педагогик кадрларни аттестациядан ўтказиш тизимини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарорига мувофиқ юртимиздаги стажёр-изланувчи-тадқиқотчи институтларида илмий иш қилаётган ёш олимлар аттестациядан ўтказилди, уларнинг мавзулари экспертиза қилинди. Шунингдек, “Олий ўқув юртидан кейинги таълим тўғрисида Низом”, ОАКнинг янги тузилмаси ҳамда Низомни тасдиқланди. Тадқиқотчиларнинг танлаган мавзусини тасдиқлашдан олдин талабгорларнинг илмий-тадқиқот ва илмий-педагогик фаолият олиб бориш лаёқатини аниқлаш бўйича тест синовлари ҳамда малакавий имтиҳонларни ўтказиш ҳам йўлга қўйилди. Докторлик диссертациялари мавзулари рўйхатдан ўтказилган, “ОАК Бюллети” журналида эълон қилинади. Фан доктори илмий даражасини олиш учун тайёрланган диссертация тўғрисидаги эълон Олий аттестация комиссиясининг веб-сайти ва бюллетенида эълон қилинади. Ҳимоядан ол-

динги диссертациянинг автореферати ўзбек, рус, инглиз тилларида тайёрланади ҳамда докторант фойдали кўрсатаётган олий ўқув юртининг веб-сайти ҳамда ZyoNet тармоғига жойлаштирилади.

— Бугунги кунда фан доктори илмий даражасини берувчи 40 та илмий кенгаш тузилди, - дейди Олий аттестация комиссиясининг Бош илмий котиби Асқарали Даминов. — Улардан 31 таси етакчи олий таълим, 9 таси эса илмий-тадқиқот муассасалари ҳузурида ўз фаолиятини бошлади. Фан доктори илмий даражасини берувчи илмий кенгашлар таркиби 11 кишидан 21 кишигача этиб тасдиқланган. Уларнинг ҳар бири тўрттагача ихтисослик бўйича илмий ишларни кўриб чиқади. Шу илмий кенгашлар ҳузуридаги илмий семинарлар таркиби ҳам шакллантирилди. Ушбу кенгашлар зарурий техника билан таъминланди, ҳар бирининг интернетда веб-сайти бор. Докторлик диссертацияси ҳимояси ҳақида эълон берилиши лозим бўлган республика газеталари рўйхати тасдиқланди ҳамда ҳимоядан бир ой олдин унинг қаерда ўтказилиши ҳақидаги хабар оммавий ахборот воситаларида эълон қилинади.

Тўмарис АЪЗАМ,
“Milliy tiklanish” мухбири

Танлов шартлари

Тақдим этилган ижодий ишлар босма ва интернет нашрларда 2013 йилнинг 1 январидан 1 декабрга қадар чоп этилган бўлиши шарт.

Ижодий ишларга муаллиф тўғрисида (фамилияси, исми, профессионал фаолияти тўғрисида қисқача маълумот, паспорт нусхаси) маълумотлар илова қилинади.

Танловга материаллар 2013 йил 10 декабрга қадар қабул қилинади.

Танлов голиблари 2013 йил якунида ташкилотчилар томонидан ўтказиладиган нуфузли тадбирда эълон қилиниб тақдирланади.

Танловни ўтказиш тартиби

Танловга тақдим этилган ижодий ишлар етакчи журналистлар, жамоат ташкилотлари, жамғармалар, манфаатдор идора ва муассасалар вакилларидан иборат нуфузли ҳайрат томонидан кўриб чиқилади ва баҳоланади.

Ҳимоялари аниқлашда мавзунинг долзарблиги, иш мазмунининг ижтимоий аҳамияти, материални ёритишдаги аниқлик ва ўзига хослик, профессионал маҳорат асосий мезон ҳисобланади.

Танловга топширилган ижодий ишлар тақриз қилинмайди ва қайтарилмайди.

Танлов голибларига мукофотлар

Ҳар бир номинация бўйича танлов голиблари журналистлар учун ташкилотчилар томонидан таъсис этилган диплом, компьютер жамланмаси, планшет, қўл телефони ва шу каби қимматбаҳо совғалар билан тақдирланади.

Материаллар ва уларга ҳисобот кўринишидаги маълумотлар «Жамият ва Мен-2013» танловига» деган қайд билан Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фондига қуйидаги манзилга жўнатилади: Тошкент шаҳри — 100129, Навоий кўчаси 30-уй, 3-қават, 1-хона. Тел./факс: 244-14-28, 244-12-51, www.mmf.uz, e-mail: info@mmf.uz, fonduz@uamail.uz

Ташкилий кўмита

Бухоро муҳандислик-технология институти қошидаги 1-академик лицейда ёшларнинг пухта билим эгаллаши учун барча шароит яратилган. 1146 ўғил-қиз сабоқ олаётган таълим масканида дарслар ўқитишнинг самарали усуллари — кўргазмали курул ва янги инновацион технология-

лардан фойдаланиш ҳамда ўтилмоқда. Ўқувчиларнинг бундан вақтинчи мазмунли ўтказишнинг таъминлаш мақсадида фан, спорт, ҳунар тўғрисидаги ташкил этилган.

Тоҳир ИСТАТОВ (ЎЗА)
олган суратлар.

Тиббий хизмат

Саломатлик жонкуярлари

— “Соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишни янада чуқурлаштириш ва уни ривожлантириш Давлат дастурини амалга оширишнинг асосий йўналишлари тўғрисида”ги Президентимиз қароринида Соғлом турмуш тарзи ва тиббий маданиятни оилада, аҳоли ўртасида кенг тарғиб қилиш вазифалари белгилаб қўйилган, - дейди Самарқанд шаҳар марказий кўп тармоқли поликлиникаси бош шифокори Дилфуза Камолова. — Шу боис биз аҳолига хизмат кўрсатувчи шифо масканимизда нафақат беморларни даволаш, балки улар ўртасида профилактика ишларини олиб бориш, хонадонларда, ўқув даргоҳлари ҳамда мактабгача таълим муассасаларида тиббий маданиятга оид турмуш ширини ишлаш, суҳбат ва савол-жавоблар уюштириб тураемиз.

Самарқанд шаҳар марказий кўп тармоқли поликлиникасида айни вақтда 350 нафар тажрибали шифокор ва 364 нафар ўрта тиббиёт ходимлари халқ саломатлиги йўлида хизмат қилмоқда. Поликлиника тасарруфида травматология пункти, рентген ва флюорография, акушер-гинекология бўлимлари, репродуктив саломатлик маркази, клиник-лаборатория, вилоят сурдология хоналари бўлиб, аҳоли учун кенг қамровли, сифатли тиббий хизмат кўрсатилмоқда. Эл хизматига камарбаста тажрибали шифокорлар Дилором Раупова, Дилбар ва Дилором Саломатидиновлар беморлар тилидан тушмайди.

— Поликлиникамизга сўнгги бир йил ичида замонавий ЭКГ асбоб-ускуналарининг ўрнатилиши таш-хис қўйиш ва даволаш жараёнини

янада сифатли ва самарали кечилишни таъминламоқда. Бугунги кунда шифо масканимизда сўнгги русумдаги ультратовуш аппарати, компьютерли ЭХО, электростенце-фалография, ошқозон-ичак тизимини текширувчи эндоскоплар, компьютер томографияси хоналари мавжуд. Шуниси диққатга сазоворки, бўлимда беморнинг барча аъзоларини пухта текшириш имкониятлари мавжуд. Экспресс лабораторияда эса қисқа муддат ичида қон таҳлилини аниқласа бўлади. Бу, ўз навбатида, беморни аниқ ташхис асосида тўғри даволаш имконини бермоқда.

Давлатимиз раҳбарининг “2009-2013 йилларда аҳолининг репродуктив саломатлигини мустаҳкамлаш, соғлом бола туғилиши, жисмоний ва маънавий баркамол авлодни вояга етказиш борасидаги ишларни янада кучайтириш ва самардорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Қарорининг бажарилиши таъминлаш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қарорини амалга ошириш мақсадида маҳаллар ва ўқув муассасаларида ҳокимликлар ҳамда хотин-қизлар кўмиталари иштирокида аҳоли билан тез-тез учрашувлар ўтказиб турилади. Бундан қўланган асосий мақсад соғлом авлодни тарбиялаш ва оила мустаҳкамлигига эришишдир. Бу борада Вазирлар Маҳкамасининг “Никоҳ-тўқнама ва шакллантириш бўлимида”ги Қар

Бизнинг шарҳ

МИЛЛИЙ ТАРАҚҚИЁТ

Швейцария халқ партиясининг фикрича, турли миллат ва элатлар истиқомат қиладиган мамлакатда аҳиллик ва иноқликни таъминлаш тинчлик ва барқарорликнинг кафолати бўлиб хизмат қилади

Бугунги кунда Швейцарияда 7 миллион 800 мингдан зиёд аҳоли истиқомат қилаётган бўлса, улардан қарийб 23 фоизини хорижликлар ташкил этади. Мамлакатда 64 фоиз аҳоли немис, 19 фоиз француз, 8 фоиз италиян ва бошқа тилларда гаплашади. Миллатлараро тотувликни умумбашарий қадрият деб билган халқ партияси вакиллари фикрича, турли миллат ва элатлар истиқомат қиладиган мамлакатда аҳиллик ва иноқликни таъминлаш миллий тараққиётни белгилайди, тинчлик ва барқарорликнинг кафолати бўлиб хизмат қилади.

Швейцария халқ партияси фаоллари мамлакатда муҳожирадлар сони йилдан йилга кўпайиб бораётган бир пайтда ҳукумат томонидан кескин чоралар ўрнига, муқобил вариантлар излаш лозим, деб ҳисоблайди. Ҳар бир миллатнинг истиқболли бошқа халқлар ва мамлакатларнинг тарақиёти, жаҳондаги вазият ва имкониятлар билан ҳам боғлиқ. Шу билан бирга мамлакат доирасида миллий манфаатларни тенг қондириш, улар ривожини таъминлаш ҳам мураккаб масаладир.

XX аср жаҳон сиёсий ҳаётига кўп ўзгаришлар киритди. Булар, авваломбор, одамлардаги сиёсий онининг ошиши, сайлаш ҳуқуқининг оммавийлашуви ва бу орқали аҳолининг кенг миқёсда сиёсатга берилиши билан боғлиқ. Натижада асримизнинг иккинчи ярмидан бошлаб дунё айвонида кўп рақамли ижтимоий-сиёсий ҳаракатлар ва жамоатчилик ташкилотлари сафи кенгайди. Шулардан бири сиёсий партиялар бўлиб, улар жамиятдаги долзарб ижтимоий масалаларни олиб чиқиш ва аҳоли қатламларида ўз тарафдорларини топшига ҳаракат қилмоқда.

одат ва анъанавий турмуш тарзи тарафдори бўлган партия бугунги кунда давлат ва жамиятни янгилаш ҳамда тараққий эттиришга йўналтирилган ислохотларни амалга ошириш ва ривожлантиришда фаол иштирок этмоқда. Партия, шунингдек, солиқлар ва давлат харажатларининг камайтирилиши тарафдори ҳисобланади. 1992 йилда ШХП Швейцариянинг Европа иқтисодий бирлашмасига (ЕИБ) қўшилишга қарши чиққан ягона партия бўлган ва бу масала юзасидан умумхалқ референдумининг ўтказилишига эришган. Референдум натижалари кўра, мамлакат фуқаролари ЕИБ га қўшилишга қарши инкор этган. Айнан шу йиллардан бошлаб партия босқичма-босқич ривожланишга эришди.

Партия 1999, 2003 йилги сайловларда ғалаба қозongan. 2007 йилги парламент сайловларида эса ШХП 29 фоиз овоз тўплаб, Миллий кенгаш (парламент)даги 200 ўриннинг 62 тасига эга бўлди. Бунда партия аъзоси Кристоф Блохернинг ҳиссаси катта бўлган. Бундай миқдордаги овозни тўплаш пропорционал сайлов тизими жорий этилган, 1919 йилдан буён бирор партияга насиб қилмаган.

Бугунги сиёсий партиялар олдида турган муҳим вазифалардан бири — бу сиёсий жараёнлар ва ислохотларни амалга оширишда фаол иштирок этиш, жамиятдаги мавжуд муаммоларни кўтариш ва уни бартараф этиш чораларини излаш, бу борада аҳоли, айниқса, электрорат билан алоқаларни янада мустаҳкамлашдан иборат. Турли миллат вакиллари истиқомат қиладиган мамлакатда ҳам сиёсий партиялар мамлакатда амалга ошириладиган сиёсий ислохотларда фаол қатнашмоқда.

Европа марказида жойлашган Швейцарияда ҳам ўтган аср давомида кўп рақамли сиёсий партия ва ҳаракатлар ташкил этилди. Улар орасида Швейцария халқ партияси мамлакатдаги йирик сиёсий куч бўлиб, расман 1971 йил сентябрдан фаолият бошлаган. Аммо унинг тарихи Цюрих деҳқонлар партияси ташкил этилган 1917 йилга бориб тақалади.

Швейцария халқ партияси (ШХП) ўз сиёсатида “ўнг” популизмга амал қилади. Партия фаолиятидаги устувор таъминчилардан бири — Швейцария миллий манфаатлари ва ҳудудий яхлитлигини ҳимоя қилиш ва иммиграцияни чеклашдан иборат. Ҳўш, бу нималарда намоён бўлмоқда?

Гап шундаки, асрий қадриятлар, урф-

Ўтган йиллар давомида халқ партияси томонидан иммиграцияни чеклаш, шу билан бирга мамлакатда яшаётган турли элатларга дўстона муносабатда бўлиш борасидаги шиорлари аҳоли томонидан кўлаб-қувватланмоқда. Уларнинг фикрича, миллатлараро тотувлик бир жамиятда яшаб, ягона мақсад йўлида меҳнат қилаётган турли миллатларга мансуб кишилар ўртасидаги ўзаро ҳурмат ва ҳамжиҳатликнинг муҳим асосидир.

Ўз навбатида, Швейцария халқ партияси ташаббуси билан 2009 йил 29 ноябрда мамлакатда миноралар қуришни тақиқлаш масаласига оиднинг киритиш учун референдум ўтказилди. Партия ҳам бу борада ўзининг аниқ позициясини билдирди. Уларга кўра, Швейцарияда турли ташкилотлар фаолият кўрсатадиган минораларни барпо этиш “мамлакатда динларга сиғиниш”ни кучайтириши мумкин. Натижаларга қараганда, сайловчиларнинг 57,5 фоизи мазкур турдаги бинолар қурилишини тақиқлашни кўлаб-қувватлади.

Швейцария халқ партияси гоёларига кўра, бугунги давр — партиялардан доимо ҳаракатда бўлиш, хатолардан тўғри хулоса чиқариб, мақсад ва вазифаларга эришиш йўлида кўпроқ амалий ишлар билан шуғулланишни талаб этмоқда. Аниқроқ айтганда, Халқ партияси кейинги парламент сайловларида янада фаолроқ иштирок этишга ҳаракат қилмоқда. Яқинда партия ўзининг махсус концепциясини эълон қилган. Унда мамлакатга инвесторларни кўпроқ жалб этиш ва давлат секторини ривожлантиришда аҳолининг турли қатламлари ҳамкорлиги назарда тутилади. Шунингдек, ижтимоий лойиҳаларни ортқича молиялаштиришни қўсқариш, давлат маблағларини масъулият билан сарф этилишини таъминлаш, анъанавий оилавий қадриятларни ҳимоялаш партия вакиллари асосий гоёлари ташкил этади. Айни пайтда ушбу лойиҳа юзасидан мамлакатда кенг миқёсда тарғибот-ташвиқот ишлари бошлаб юборилган.

Бехбуд БОТИРОВ,
“Milliy tiklanish” шарҳловчиси

➤ **Сиёсий партиялар — давлат ва халқ манфаатларини ҳимоя қилиш, сиёсий ҳокимиятга эришиш ҳамда бошқаруш мақсадида қаратилган маълум бир давлатнинг сиёсий ҳаётида фаолият олиб борувчи ва халқнинг кўлаб-қувватлашига интилувчи, тинчлик фаолият кўрсатувчи ташкилотдир.**

➤ **Швейцария - федерал парламентли республика бўлиб, амалдаги конституцияси 1874 йил 29 майда қабул қилинган. Давлат ва ҳукумат бошлиги — президент, у Федерал мажлис томонидан Федерал кенгаш (ҳукумат) аъзоларидан 1 йил муддатга сайланади ва қайта сайланиш ҳуқуқига эга эмас. Қонун чиқарувчи ҳокимиятни 2 палатали (Миллий кенгаш ва Кантонлар кенгаши) Федерал мажлис, ижрочи ҳокимиятни президент ва Федерал кенгаш (ҳукумат) амалга оширади. Ҳар бир кантон ўз конституцияси, парламенти ва ҳукуматига эга.**

➤ **Жаҳонда ишлаб чиқариладиган соатнинг учдан икки қисми Швейцарияга тўғри келади.**

➤ **Швейцарияда 600дан ортиқ музейлар фаолият юритмоқда. Миллий кутубхона, Цюрихдаги тарих музейи, Базел, Берн, Женева ва Цюрихдаги санъат музейлари, Лозаннадаги нафис санъат музейи мамлакатдаги энг йирик музейлар саналади.**

➤ **Швейцария шимолда Германия, ғарбда Франция, шарқда Лихтенштейн ва Австрия, жанубда эса Италия билан чегарадош. Майдони 41,3 минг км2. Аҳолиси 8 миллиондан ортиқ.**

ДУНЁДАН ДАРАКЛАР

Атмосферада кескин ўзгаришлар

Жаҳон метеорология ташкилоти атмосферанинг 2012 йилдаги ҳолати бўйича ўз ҳисоботини эълон қилди.

Унга кўра, сўнгги йилларда атроф-муҳитга, инсон саломатлигига салбий таъсир қилувчи моддалар миқдори сезиларли даражада ошган. Хусусан, карбонат ангидрид гази ҳажми 1850 йилдан буён 45, ис гази 1990 йилдан буён 32, метан 167 ва азот оксиди 20 фоизга кўпайган.

Аляска соҳилларига етган

Кузатувчиларнинг фикрича, Япониядаги радиация Алясканинг соҳил зонасида истиқомат қилувчи аҳолига зарар етказиши мумкин.

Олимпик ифлосланган сув Америка штатининг ғарбий соҳилига етгани ва шимол томонга тарқалаётганидан ташвишда. Экспертларнинг фикрича, япониялик ҳамкасблар радиация борасидаги маълумотлар, мониторинг натижаларни бироз кечроқ ёки реал вақт режимида тақдим этмаяпти. Оқибатда бу борадаги кузатув ишлари маҳаллий университетлар, ноҳукумат ва ҳукумат ташкилотлари томонидан мустақил равишда олиб борилаётган. Эсла-тиб ўтамиз, Япониядаги “Фукусима-1” АЭСдаги ҳалокат 2011 йил 11 март куни зилзала ва цунами оқибатида содир бўлган. Ҳозиргача АЭСда шикастланган реактордан чиқаётган радиация ҳамон бартараф этилгани йўқ.

Германия автомобиллари қўйилмаган

Шу кунларда интернетда “Йил автомобили” танловида қатнашадиган автомобиллар рўйхати эълон қилинди.

Мусобақада 28 русумдаги автомобиллар киритилган бўлиб, автоловларнинг 70 фоизи Европа, қолган қисми Япония, АКШ ва Жанубий Кореяда ишлаб чиқарилган моделлар ҳисобланади. Қизиги шундаки, мусобақада қатнашиш учун Германиянинг бирорта автомобили қўйилмаган. Бироқ Германиянинг “Volkswagen” компаниясида ишлаб чиқарилган машиналар охириги беш йил давомида ўтказилган танловларда тўрт марта голиблик шохсупасидан ўрин олган.

Музликлар остида

Британиялик геологлар Антарктиданинг қалин музликлар остида баландлиги 250 метргача бўлган тунеллар борлигини аниқлашди.

Муз қатламларининг эришидан ҳосил бўлган тунеллар узунлиги 100 км.дан ошади. Муз қатламлари остидаги тунеллар радарли сканерлаш усули орқали аниқланган. “Nature Geoscience” илмий журналининг ёзишича, муз қатлами остидаги сув йўллари аниқлашда сунъий йўлдошлар орқали олинган фотосуратлардан ҳам фойдаланилган. Орбитадан олинган суратларда қалин муз қатламлари остидаги тақдирда тармоқларни олимлар осонгина аниқлашган. Бу янгилик олимларга Антарктида музликлари тузилиши ҳақида янада батафсилроқ маълумотлар тўплашга имкон яратди.

Интернет хабарлари асосида
Асия ИБРАГИМОВА тайёрлади

Рангин дунё

Мюнхен Германиядаги йирик шаҳарларнинг учинчиси ҳисобланади. Бавария маркази бўлиши бу шаҳар Альп тоғлари яқинидаги Изар дарёси бўйида жойлашган. Туризм гўшаси сифатида дунёга танилган шаҳар қадимги иншоотлари, кўча-ю хибонлари, фестивалу байрамларидан ташқари ноёб табиғий санъат асарларини ўзида жамлаган пинакотекалари билан ҳам машҳур.

1528 йили Бавария герцоги Вильгельм IV боғидаги ёзги павильонни афсонавий ва тарихий мавзуга оид картиналар билан безаш ҳақида ўйлайди. У картиналарни қаердан олиб келишни эмас, балки шу эрнинг ўзида рассомлар томонидан чизилиши керак, деган талабни қўяди. Герцогнинг топшириғини бажариш мақсадида Мюнхенга Альтдорфер, Буркмайр, Бехам каби номдор немис рассомлари таклиф этилади. Орадан бир йил ўтар-ўтмас рассомлар тарихий шахс ва миллий қаҳрамонлар акс этган картиналарни пинакотекага ҳада этишди. Айнан 1529 йили герцогнинг ёзги павильони грекча “пинакотека”, яъни картиналар галереяси номини олади.

Ўзининг узоқ йиллик фаолияти давомида Мюнхен пинакотекаси жуда кўп қийинчилик ва йўқотишларга гувоҳ бўлган. Айниқса, мамлакатда кечган жангу жадаллар туфайли пинакотека талон-тарож қилинди, нодир асарлар номалум томонларга ташиб кетилди. Бироқ, Вильгельмдан кейинги герцог Альбрехт V анча санъатсевар чиқиб қолди. Унинг сайёҳаракати билан пинакотека янгидан янги картиналарга бойиди. Шундай бўлса-да, бизгача уларнинг айримларига етиб келган. Галереянинг ундан кейинги

эгалари ҳам уни баҳоли қудрат бойитишга ҳаракат қилишди. Пинакотека узоқ йиллик танлашдан сўнг, яъни 1781 йили Карл Теодор томонидан боғ ҳудудида қурилган махсус галереяда ишнинг давом эттириди. Ушанда 700 дан ортиқ тасвирий санъат асарлари галереянинг 8 та залидан ўрин эгаллаб, тез орада омма эътиборига ҳавола этилди.

Йиллар ўтиши билан галерея заллари пинакотека хазинаси учун торлик қилиб қолади. Шлейсхем, Нимфенбург, шунингдек, Мюнхен резиденцияларида сақланаётган нодир санъат асарлари янги бинога эҳтиёж сеза бошлади. Шундан сўнг, архитектор Лео фон Кленце лойиҳаси асосида галереянинг янги биносини бунёд этишга киришилади. 1826 йил 7 апрель куни бино расман фойдаланишга топширилди ва пинакотекага тегишли барча картиналар шу ердан муқим ўрин эгаллайди.

Энг қизиги, пинакотекада биронта ҳам ҳайкал, графика, амалий санъат намуналари, эски мебель ёки шунга ўхшаш буюмларни умуман учратмайсиз. Унинг деворларида картиналардан бўлак ҳеч вақо йўқ. Шу боис, томошабин бошқа нарсаларга чалғимай, бутун диққат-эътиборини экспозиция ва кўргазма-

Эски пинакотека

ларгагина қаратади. Пинакотекада ҳаёл суриш ёки зерикш мумкин эмас. Чунки, галерея сюрпризларга бой бўлиб, қаршигиздан кутилмаганда янги ва нодир санъат асарлари чиқиб қолади.

Пинакотека XX асргача ва ундан кейин ҳам галерея фондини бойитишда давом этди. Дунёга машҳур рассомларнинг асарларини харид қилиш анча мушкул бир даврда Мюнхен галереяси нақд учта - Эл Греко, Фр.Гварди ҳамда Ван Гог мўйқаламига мансуб асарларни кўлга киритди. Биринчи жаҳон уруши кечаётганига қарамай, музей фаолиятдан тўхтамади. Кетма-кетликда “Танбаллар мамлакатиди” (П.Брейгел), “Вулкон, Венера ва Марс” (Тинторетто) ва “Қир ман-

заралари” (Я.Рейсдал) каби асарларини харид қилди. Иккинчи жаҳон уруши чоғида пинакотека жиддий зарар кўрди. Яхши-шигиздан кутилмаганда янги ва нодир санъат асарлари чиқиб қолади.

Эски пинакотека немис рассомларининг асарларига бой бўлиб, улар орасида “Александр Македонский ва Дарий ўртасидаги жанг” картинаси энг ноёби ҳисобланади. Мюнхен галереясининг энг биринчи экспонати бўлиши бу асар фақатгина бир марта ўз жойини тарк этган. Пинакотека бағрига қайтгунга қадар асар 15 йил давомида Наполеон қароргоҳини беэаб

турди. Мазкур асар галереяда шундай жойлаштирилганки, узоқда турган одамга ҳам яққол кўриниб туради. Асар муаллифи Альтдорфер табиат ҳодисаси ва инсонлар ўртасидаги жанг ҳолатини ўта мохирлик билан ўзаро уйғунликда тасвирлаган. Картинадаги ҳар бир унсур, тоғу тошлар, оловли жанг майдони ниҳоятда жонли кўринади. Энг қизиги, кўёш нуруларини тасвирлашда рассом ҳақиқий тилладан ҳам фойдаланган.

Бу каби асарлар галереяда ягона эмас. Эски пинакотекадаги ҳар бир асар ўта синчковлик билан танланган. Шунданми, бу ерда Европа таъсирий санъат мактабларига оид энг сара ижод намуналарини учратиш мумкин.

Зафар МУХАММАД

Саримсоқ пиёз

Табий антисептик саналмиш саримсоқ пиёз таркибда 0,3 фойзгача алинин, 0,4 фойзгача эфир мойи, 0,06% атрофида ёғли мой, фитостерин, азотли моддалар, фитонцидлар ва катта микдорда аскорбинат кислотаси бор.

Халқ таботатида саримсоқ пиёз ёрдамида микоз сустлиги, ичак атонияси, колит, энтерит, ичбуруғ, гижжа касалликлари, гипертония, атеросклероз, битиши қийин жароҳатлар даволанади. Қолаверса, ҳазм ва нафас олиш органларида учрайдиган хасталикларда ҳам наф бериши қулатилган. Ҳозирги замонавий тиббиётда саримсоқ ва унинг препаратлари иштаҳасизлик, меъда-ичак йўли фаолиятини кучайтириш, чириш жараёнини камайитиришда кенг қўлланилади. Бундан ташқари, саримсоқ микробларга, бир ҳужайрали содда жонивор ва замбуруғларга қарши кучли таъсир кўрсатади. Фитонцид моддаларга бойлиги боис дифтерия таначалари, силмико бактериялар, стафилококлар, ичак инфекцияларини йўқотиш хусусиятига эга. Саримсоқ пиёзни юрак касалликлари, бош оғриғи, балғам қўчирадиган, захарни қирқадиган, ўт ва пешоб ҳайдовчи восита сифатида ишлатиш ҳам тавсия этилади.

БИЛАСИЗМИ?

Бугунги кунда жаҳонда энг кўп ишлатиладиган «авиа» сўзининг «қуш» деган маънога эга бўлишида лотинча «авис» сўзи асос бўлган.

Австралияни ҳеч иккиланмай ақциялар ўлкаси дейиш мумкин. Чунки бу дарахнинг 500 дан ортққ тури айнан шу мамлакатда ўсади. 20 мингдан зиёд ўсимлик турига эга Австралиянинг «яшил китъа» деб аталиши ҳам шундан.

ТУРФА ОЛАМ

Гуллар фестивали

ШУ ЙИЛНИНГ 29 ДЕКАБРЬ-5 ЯНВАРЬ КУНЛАРИ ДАЛАТ (ВЬЕТНАМ) ШАХРИДА АНЪАНАВИЙ ГУЛЛАР ФЕСТИВАЛИ ЎТКАЗИЛАДИ.

Мазкур фестиваль Вьетнамда 2005 йилдан буён икки йилда бир ўтказиб келинмоқда. Гул байрамини ўтказишдан кўзланган асосий мақсад мамлакатга келадиган чет эллик сайёҳлар оқимини оширишдан иборатдир. Фестивалнинг тантанали қисми Суан-Хуонг кўли яқинидаги майдонда бўлиб ўтади. Гуллар фестивали доирасида орхидеялар паради, профессионал ва хаваскор флористлар кўргазмаси томошабинлар эътиборига ҳавола этилиши кутилмоқда. Далаат мамлакатнинг иқлими мўътадил гўшаларидан бири бўлиб, бу ерда эликка яқин компания ва б мингдан ортққ шахсий ҳўжалиқлар томонидан гулу ўсимликлар парваришланади. Маргаритка, атиргул, мимоза, чиннигул, гладиолус, орхидея каби маҳаллий иқлимга мослашган гуллар айнан шу ерда ўсади.

Нафас орқали бошқарилади

ЯПОН ОЛИМЛАРИ КОМПЬЮТЕР ЭКРАНИДАГИ КУРСОРНИ НАФАС ОРҚАЛИ БОШҚАРИШ ИМКОНИНИ БЕРУВЧИ СИЧҚОНЧА ЯРАТИШДИ.

Табийки, бундай сичқонча имконияти чекланган инсонлар учун мўлжалланган. Нафас орқали бошқариладиган сичқончага махсус найча ўрнатилган бўлиб, фойдаланувчи унга пуфлаши лозим бўлади. Найчадан юборилган ҳавонинг кучига қараб компьютер курсори белгиланган йўналиш бўйлаб ҳаракатланади. Яъни, икки ўлчамда ҳаракатланувчи курсор кучли-кучсиз нафасни дарров илғайди ва оддий клик вазифасини ўтайди. Компьютер сичқончаси илк бор 1968 йили кашф қилинган бўлиб, ўшандан бери клавиатура тугмаларининг вазифасини энгиллаштириб келди. Тўғри, компьютердаги амалларни клавишлар ёрдамида бошқарса бўлади, бироқ сичқонча бу амалларни тез бошқариши билан афзаллик қилади-да.

Сафар МУҲАММАД тайёрлади

Музейлар ойлиги

Мозийдан садо Камолитдин Бехзод номидаги мемориал бог-музейида миниатюрочи рас-сом Абдуҳаким Каримовнинг «Обод турмуш йили»га бағишланган «Мозийдан садо» номли кўргазмаси бўлиб ўтмоқда.

Кўргазмага ижодкорнинг ўзи, фарзандлари ва шогирдлари томонидан тайёрланган 70 дан зиёд асарлар қўйилган. Экспозицияларда бой маданий меросимиз, миллий қадрият ва анъаналаримиз ўз аксини топган. «Шухрат» медали ҳамда Бадий академиянинг Олтин медали соҳиби, Ўзбекистон Бадий ижодкорлар уюшмаси аъзоси А.Каримов шу кунгача қатор шахсий кўргазмаларни ўтказди. — Кўргазмага ўз асарларини тақдим этган А.Каримовнинг миниатюра соҳасида эришган ютуқлари, асарларининг бадийи савияси, ҳар бир асар устида сидқидилдан ишлагани, мавзуни чуқур ўргангани шундоқгина сезилиб турибди. Шогирдларининг иши ҳам уникадан қолишмайди, - дейди Бадий ижодкорлар уюшмаси миниатюрочи расомлар шўъбаси раиси Хуршид Назаров.

Дўстлик алоқалари мустаҳкамланади Ўзбекистон тасвирий санъат галереясида Корея Республикасининг Ўзбекистондаги элчихонаси томонидан «Корея гўзалликлари» деб номланган фото-кўргазмаси очилди.

Ушбу кўргазмага 50 дан зиёд фотосуратлар қўйилган бўлиб, уларда Кореянинг катта-кичик ороллари, Сеул, Пусан ва бошқа йирик шаҳарлари табиати манзаралари ва диққатга сазовор маданият масканлари, меъморий ёдгорликлари, корейс ракс санъати намуналари, миллий спорт кураши, йил фаслларининг ўзига хос гўзалликлари, Корея тарихининг айрим қирралари акс этган. Кўргазмага қўйилган экспонатлар ихлосмандларни бефарқ қолдирмайди. Мазкур кўргазма Корея табиати, машҳур туристик гўшалар билан таништирибгина қолмай, мамлакатлараро маданият ва туризм соҳасидаги алоқаларни кенгайтиришга, халқларимиз ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Хасан АБДУНАЗАРОВ «Умид» соврини муборак, Аббос! Яқинда Қозоғистон пойтахти Остона шаҳрида Аҳмед Жубанов номидаги халқаро ёш ижрочилар танлови бўлиб ўтди.

Икки турда ўтган танловда ҳамюртимиз, Глизор номидаги Республика ихтисослашган мусика академик лицейининг 7-синф ўқувчиси Аббос Райималиев ҳам иштирок этди. У.Д.Поппернинг 22-этноди, Эккелснинг I-II қисм сонатаси, Хамидийнинг «Қозоқ вальси»ни маҳорат билан чалиб берди. Курмонғози номидаги Қозоғистон давлат консерваториясида бўлиб ўтган танловнинг II турида ёш мусикачимиз «Каприччио» асари (Г.Гальстерман), Бах концертидан доминор II-III қисмини ижро этиб, томошабинлар олқишига сазовор бўлди. Танловнинг тақдирлаш маросимида виолончел сози бўйича энг нуфузли мукофотлардан бири — «Умид» соврини Аббос Райималиевга топширилди. Мухтасарлар КАРИМОВА

Мерос

ЭҒАРСОЗ УСТА

Истиқлол шарофати билан бебаҳо, бой маданий меросимиз, миллий қадриятларимиз ва анъаналаримиз қайта тикланди. Айниқса, қадимий хунармандчилигимиз ривож топмоқда. Эгарчилик — ота-боболаримиздан қолган ана шундай қадимий касблардан бири ҳисобланади.

Нуроталиқлар азалдан тўйларини кўпқарисиз ўтказишмаган. Кўпқари пойғаларида ўзган отларнинг донги чор-атрофга дарров тарқалади. Бундай учқур отлар гурур билан «Бойчибор», «Гиркўк», «Саман» каби номлар билан аталган. Улоқ-кўпқари ўйинлари қадим-қадимдан халқимиз томонидан ардоқланиб келинаётган асрий анъаналаримизнинг узвий қисми ҳисобланади. Ушбу тарихий ўйинлар ҳақида гап кетганда беихтиёр одамлар ўзи шохиди бўлган кўпқарини иштиёк ва кўтарики руҳ билан эсга олади. Негаки, ҳалоллик, мардлик, шижоат, гурур ва ор-номус каби миллий ва умуминсоний фазилатлар халқимизнинг қон-қонига сингиб кетган.

Кўпқарида чапиладиган отлар эгари ҳам энг моҳир эгар-созларга буюртма бериб яратилган. Албатта, отда кулай ва мустаҳкам ўтириш, юк ташиш ёки чавандозлар улоқ чопишида эгарнинг ўрни беқийёс. От эгарлари қадимда моҳир усталар томонидан ўзига хос усулда махсус устахоналарда ясалган. Тарихий маълумотларга қура, эгар ясаш милоддан аввалги 1 минг йилликнинг 2 ярми, яъни ибтидоий жамоа давридан бошланган. Милодий 5 асрдан эса эгарчилик хунар даражасига кўтарилган ва асрлар оша такомиллашиб борган. Эгар-жабдуқ билан шуғулланиш касби эгарчилик деб аталган. Қадимийлиги билан ажралиб турувчи хунармандчиликнинг бу тури асосан йурида шаҳарларда, Буюк ипак йўлида

жойлашган ҳудудларда кенг ривожланган. Ҳар бир халқ ўз шарт-шаротидан келиб чиқиб, отда юриш, юк ташиш, улоқ чопиш, от пойғаси ва спортни учун мўлжалланган махсус эгарлар ясаган. Бугунги кунда эгарчилик санъат даражасига кўта-ўйинлари қадим-қадимдан халқимиз моҳир эгарсоз уста Нуротанинг Сойкечар қишлоғида яшовчи Рустам Ашуровдир. У эгар ясаш сир-асрорларини болалик чоғида отаси Ашур Мирашевдан ўрганиб, отамерос хунарни давом эттириб келмоқда. Сойкечарликлар ўрни келганда Рустам ака билан фахрланишди. Чунки у ясаган эгарларга талабгор чавандозлар жуда кўп. Улар тўппа-тўғри Рустам аканинг устахонасига кириб бораверадилар. Устахона эса нақ музейнинг ўзгинаси. Бир томонда аралланган, йўнилган ёғоч гўлалар, бир томонда эгар бўлаклари...

— От эгарлари асосан бир-икки йил қуриган пишқ тоғ ёғочидан пойтеша билан йўниб тайёрланади. Борди-ю ёғочни 12 қисмга бўлиб, эгарнинг ҳар бир қисмини алоҳида-алоҳида тайёрлаб олсангиз рисоладагидек эгар чиқади, - дейди Рустам ака. — Тайёр ҳолга келтирилган эгар қисмлари, қаттол (эгарнинг ён томони), қарсан (ўриндиқнинг орқа томони), қош ва бошқа томонлари бир-бирига маҳкам қилиб бириктирилади. Сўзимга сўйилган қорамол, майда кўй ёки эчки пайлари олиниб, қуритилиб, болға билан ишлов берилди, яхши-

лаб туюлади. Туюлган пайлар уста Рустам ибораси билан айтилганидек, кўл билан худди «Каттақўрғоннинг халвосидай» титилади. Терининг ўзидан елим тайёрланиб, эгарнинг барча қисмлари яхлит ҳолда майда титилган пай ва елим билан қоплаб чиқилади. Шундан сўнг эгар 10-15 кун мобайнида кўёш нурида ёки иссиқ жойда қурилади. Бу пайт қорамол ёки туя териси юмшоқ бўлгунча ивтиб қўйилади. Юмшоқ ҳолга келган тери қури-тилган эгар устига тортилиб яна 10-15 кун қурилади. Кейин бир сантиметрлик мизлар билан тери қоплиниб чиқилади. Айил тортиш учун икки томонидан айил қирадиган тешиқлар ўйилади. От эгари шундан кейин тайёр ҳолга келади.

Яна устанинг айтишича, от эгарларининг пайланган, пайланган тери билан қопланган, пайлангандан кейин оқ қайин пўсти билан тўсланган турлари яса-либ, сўяк, темир, тасма ва мис симлар билан безатилади. Отни мингганда эгар устига гиламча ташлаб олинади. Узанги эса оёқни сидиришдан сақлаб туради. Эгар айил, узанги, узангибоғ ва бошқа қўшимча воситалари

Спорт

Сулоланинг муносиб давомчиси

Спортнинг қайси бир тури бўлмасин барчада катта қизиқиш уйғотиши шубҳасиз. Миллий спорт турлари ичюда ўзига хослиги билан ажралиб турувчи кураш миллий қадриятларимиздан бири саналади. Катта халқ сайиллари, байрамларини кураш ўйинларисиз тасаввур этиш қийин. Бугун ушбу спорт тури нафақат халқимиз, балки бутун дунё спорт иштиболарининг диққат-эътиборида. Бугунги кунда Ўзбекистон ушбу спорт тури бўйича талайгина ғолиб ва чемпионларга эга. Ана шундай чемпионлардан бири, белбоғли кураш йўналишида қатор ютуқларга эришган ёш спортчи-талаба Нозимжон Иброҳимжоновдир.

Нозимжон водийнинг энг гўзал маскани — Фарғонада дунёга келди. У нафақат ёш оилага янги меҳмон сифатида, балки полвонлар сулоласининг яна бир вакили — бўлажак чемпион сифатида ҳам яқинларига катта кувонч келтирди. Спортга бўлган муҳаббат уни Абдуваҳоб Мадраҳимов бошчилигидаги болалар тўғарагага етаклади. Дастлабки галабасини у шундай эслайди: Спорт тўғарагага қатнашиб юрганимда устозим туманимизда Мустақиллик кунига бағишлаб ўтказиладиган байрам тантаналарида белбоғли кураш йўналишида спорт мусобақаси бўлиб ўтишини айтди

ва унга тайёрланишимизни буюрди. Оиламизда отам ва тоғам халқ ичидан чиққан полвонлар сифатида эътироф қилинарди. Мен ҳам уларнинг муносиб давомчиси сифатида шу мусобақада ғолиб бўлишни жуда истардим. Ҳали белбоғли кураш ҳақида катта тасаввурга эга бўлмасамда, мусобақада иштирок этдим. Қарангки, омадим келиб, биринчиликини қўлга киритдим. Шу-шу миллий курашга бўлган қизиқишим чинакам иштиёққа айланди. Аввалига қизиқишдан бошланган меҳр кейинчалик катта мақсадга айланиб, Нозимжон ўқишни Ўзбекистон давлат жисмоний тарбия институтида давом эттирди.

Унинг ҳаётидаги катта ўзгаришлар айнан шу кунлардан бошланди. Жумладан, Бухорода ўтказилган универсиадада белбоғли кураш бўйича 2-ўрин, жорий йилнинг июль ойида Қозон шаҳрида бўлиб ўтган XXVII Бутунжаҳон универсиадада кўлга киритилган бронза медали, шу йилнинг ноябрь ойида бўлиб ўтиши кутилаётган жаҳон чемпионати учун ўтказилган саралаш босқичларидаги фахрли 1-ўрин унинг энг сўнги ютуқлари қаторига қиради.

XXVII Бутунжаҳон универсиадада Нозимжон белбоғли кураш, эркин услуб йўналишида 90 кг. вазн билан иштирок этиб, мусобақанинг дастлабки ўн кунлигида ғолиблар қаторидан жой олди. Дунёнинг 170 га яқин мамлакатидан 27 та спорт тури бўйича беллашган спортчилар қаторида у арманистонлик Карен Жаноян, грузиялик Рудолф Оганезов ва мўғулистонлик Отгонбаатар Лхагвасуренларнинг қурагини ерга теккизиб, 3-ўрин, бронза медали билан тақдирланди.

Унинг спортда эришган ҳар бир ютуғи, аввало, юртимизда ёшлар ва спортга яратилган имкониятлар самараси, шунингдек, оиласининг қўллаб-қувватлаши, айниқса, отаси ва тоғасининг берган дўстона маслаҳати натижасидир. Қолаверса, мураббийи — халқаро спорт устаси Зоҳид Артиков бошчилигида ўтказиладиган машқлар, тинимсиз ва оғир меҳнат ҳар бир мусобақада улкан мактаб вазифасини ўтади.

Польвонимиз айни кунларда кураш бўйича Россиянинг Уфа шаҳрида ўтказиладиган жаҳон чемпионатига қизгин тайёргарлик кўрмоқда. Унинг ушбу мусобақадан кўзлаётган мақсади фақат ва фақат галаба, яъни мутлоқ чемпионликка эришишдир. Бунинг учун эса юртимизда яратилган шарт-шароит ва имкониятлардан унумли фойдаланиш керак, ҳолос. Нозимжонга ушбу катта рақобат майдонида улкан зафарлар тилаб, спортдаги маҳорати ҳақамлар томонидан ҳамшиша юқори баҳо-ланишига умид қиламиз.

Садоқат АЛИЖОНОВА, ЎзДЖТУ халқаро журналистика факультети талабаси